O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№ 221299

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 14 декабр сешанба

Сотувда эркин нархда
№ 245 (2283)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

А.О.Файзуллаевни Ўзбекистон Республикасининг Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси этиб тайинлаш тўғрисида

Алишер Омонуллаевич Файзуллаев Ўзбекистон Республикасининг Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 13 декабр.

ЎЗБЕКИСТОН-РОССИЯ:

ҲАМКОРЛИК КУЧАЙМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов таклифига биноан Россия Федерацияси ҳукумати раиси Владимир Путин 10-11 декабр кунлари расмий ташриф билан мамлакатимизда меҳмон бўлди.

Ташрифнинг асосий ва муҳим қисми Дўрмон қароргоҳида бўлиб ўтди. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов ҳамда Владимир Путин якка-макка учрашиб, шу куннинг долзарб масалалари, ўзаро муносабатларнинг бугунги аҳволи ва истиқболлари тўғрисида фикр алмашди. Иқтисодий ҳамкорлик давлатларимиз ўртасидаги борди-келди, олди-сотдини ривожлантиришга қаратилган, аммо муҳими фақат бугина эмас. Мамлакатнинг иқтисодий тараққиёти молия, савдо-сотиқ, маҳсулот ишлаб чиқариш тизими қандай йўлга қўйилгани, дунёдаги илғор давлатлар билан қай даражада шериклик қилишига боғлиқ. Шундай экан, хорижий давлатлар, жумладан, Россия билан иқтисодий ҳамкорликни янада кучайтириш нафақат бугун, балки келажак учун ҳам зарур.

Ўзбекистон билан Россия ўртасида товар айланмаси ҳажми сўнгги йилларда бироз қисқарган. Бу масалани ижобий ҳал қилиш, яъни товар айланмаси ҳажмини кенгайтириш давлатларимиз олдида турган муҳим вазифалардан ҳисобланади. Шунингдек, учрашувда минтақавий хавфсизлик ва халқаро террорчилик муаммоси ҳам суҳбат мавзуига айланди. Таъкидландики, давлатлар осойишталигига хавф солаётган халқаро терроргa қарши ҳамжиҳат бўлиб курашмоқ даркор. Бунга икки томоннинг ҳам муносабати бир хил. Бутун дунёда таҳлика пайдо қилаётган бу иллат бугун таг-томири билан йўқотилмас экан, у эртага бундан ҳам ашаддий тус олади. Айтиш мумкинки, фаровон келажак қуриш бугун хавфсизлик чоралари нечоғли қатъий йўлга қўйилгани билан кафолатланади.

Икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокараларида икки давлат ўртасидаги иқтисодиёт, хавфсизлик, мудофаа саноати, божхона ва бошқа соҳалар бўйича ҳамкорликни чуқурлаштириш масалалари муҳокама этилди. Мазкур масалаларнинг ижобий ҳал қилинишидан ҳар икки томон ҳам бирдек манфаатдор эканлигини томонлар очиқ эътироф этди.

Ўзбекистон билан Россия ўртасида дипломатик муносабатлар 1992 йили ўрнатилган. Шундан буён ўзаро ҳамкорлик изчил ривожланиб бораяпти. Ўтган йиллар ичида турли мақсадларга йўналтирилган 150 дан ортиқ ҳужжат имзоланган. Жумладан, молия, маданият, фан ва техника, таълим, ахборот, спорт ва сайёҳлик бўйича, шунингдек, иқтисодий интеграцияни кучайтириш ва ҳарбий соҳада ҳамкорлик бўйича ҳужжатлар бор. 1998 йилнинг май ойида Ислом Каримовнинг Россияга ташрифи, ўз навбатида ўша йилнинг октябрида Россия Президенти Борис Ельциннинг Ўзбекистонга ташрифи давлатларимиз бирдамлигини янада мустаҳкамлади, дейиш мумкин. Бу ташрифлар чоғида ҳамкорликда "Ил" русумли самолётлар ишлаб чиқариш, 1998-2007 йилларга мўлжалланган иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ва бошқа ҳужжатлар имзоланди.

Дўрмондаги музокаралар жуда самарали ўтди, десак хато бўлмайди. Томонлар кун тартибидаги масалалар юзасидан атрофлича фикрлашди. Музокаралардан сўнг, Президент Ислом Каримов ва Бош вазир Владимир Путин Ўзбекистон Республикаси билан Россия Федерацияси ўртасида ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорликни янада чуқурлаштириш тўғрисидаги шартномани имзолади. Шунингдек, икки мамлакат божхона қўмиталари ўртасида акциз солиғи солинган товарларнинг ҳаракати устидан божхона назорати ўрнатишни ташкил этиш борасида ҳамкорлик ҳамда ташқи савдо бўйича божхона статистикаси соҳасида тажриба ва ахборот алмашиш тўғрисидаги протоколлар, Ўзбекистон Миллий хавфсизлик хизмати билан Россиянинг ҳукумат алоқаси ва ахборот бўйича федерал агентлиги ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома қабул қилинди.

Ҳужжатларни имзолаш маросимидан сўнг, матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда Ислом Каримов ва Владимир Путин Ўзбекистон-Россия муносабатлари, Чеченистондаги воқеалар, бугунги музокаралар бўйича журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарди.

Россия ҳукумати раҳбари В.Путин Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида В.Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига келиб, ушбу корхона фаолияти билан танишди. Шунингдек, Рус академик театри, Темурийлар тарихи давлат музейини зиёрат қилди.

(ЎзА)

СУРАТЛАРДА: Дўрмон қароргоҳидаги учрашувдан лавҳалар.
Р. ЖУМАНИЁЗОВ олган суратлар.

СОҒЛОМ АВЛОД — ВАТАН ҚУДРАТИ

XXI аср сари

Мустақил Ватанимиз Конституциясининг ҳар йилги байрамини элимиз алоҳида бир қизиқиш ва чуқур маънавий манфаатдорлик ҳис-туйғуси билан кутишга одатланиб қолган. Шунинг учунки, худди шу муборак байрам куни хонадонларимизга бир табаррук мужда келади. Президентимиз томонидан 1997 йилнинг Инсон манфаатлари йили, 1998 йилнинг Оила йили, бошимиздан кечаётган жорий йилнинг Аёллар йили деб эълон қилинганлиги ана шундай эзгу муждалар эди. Бу хуш анъана давом эттирилиб, Конституциямиз қабул қилинганлигининг 7 йиллиги байрамига бағишланган тантанали маросимда давлатимиз раҳбари келаётган янги — 2000 йилни Соғлом авлод йили деб эълон қилдилар.

Албатта, ҳаёт ва унинг тараққиёти — бой ҳамда мураккаб жараён. Ҳаётда соҳалар кўп, уларнинг муаммолари, жумбоқлари ҳам оз эмас. Халқимизнинг фидокорона меҳнати, давлатимизнинг барча саъй-ҳаракатлари уларни ҳал этишга қаратилган. Бироқ мустақил ривожланишимизнинг ҳар бир йилида муайян йўналиш устувор вазифага айлантирилишининг алоҳида аҳамияти ва маънолари бор. Юртбошимиз айтганларидай, биринчи навбатда янги йилга пок ва ёруғ бир ният билан қадам қўйиш халқимизнинг эзгу одатига айланиб қолган. Бунинг устига, худди шу йўсинда тараққиётимиз учун айрим масалалар алоҳида, ҳал қилувчи аҳамиятли эканлигига умумхалқ, жамият ва давлатимиз эътибори қаратилади. Асримизнинг сўнгги йили Соғлом авлод йили деб аталиши ҳам ана шу мақсадлардан келиб чиқади.

Янги йилнинг бундай номланиши, шак-шубҳасиз, республикамизнинг ҳар бир фуқаросини беҳад мамнун этди ва қувонтирди. Сабаби — ҳар бир оилада фарзанд бор. Уларнинг саломатлиги, бахту саодати, ижтимоий-шахсий камолоти эса қайси ота-онани ўйлантирмайди, дейсиз? Модомики, соғлом авлод тарбияси давлат сиёсати даражасига кўтарилар экан, бу нур устига аъло нурдир. Бундай мужда ҳар бир фуқаро қалбига, аввало, инсоний бир севинч нурини бағишлайди. Қолаверса, фарзандлар келажагига ишончни янада мустаҳкамлайди.

Аслида, мустақилликнинг илк йилларидаёқ, мамлакатимизда соғлом авлод тарбияси энг устувор вазифалардан этиб белгиланган эди. Бунга мунтазам равишда давлат миқёсида ҳал этиладиган асосий муаммолардан бири, деб қараб келинмоқда. Чунки мамлакатимизнинг келажаги соғлом ва маънавияти юксак авлодлар қўлидадир. Авлодларнинг соғломлиги билан Ватан, унинг келажаги узвий боғлиқдир. Буни Йўлбошчимиз ажойиб ҳикматли шаклда таърифлаб, шундай дедилар: **«Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлади, қудратли юртнинг фарзандлари соғлом бўлади».** Худди шу ҳикматли қараш янги авлодлар тарбияси билан боғлиқ равишда Ватанимизда олиб борилаётган сиёсат ва кенг кўламдаги амалий фаолиятнинг туб моҳияти ётади. Бежизга мустақил Ўзбекистоннинг энг юксак орденларидан бири «Соғлом авлод учун» деб аталмади. Шу хайрли мақсадга қаратилиб ташкил этилган «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси ҳам дунё мамлакатлари учун ноёб янгиликдир. Мана шу илк далилларнинг ўзи бизда соғлом, баркамол авлод тарбиясига нақадар катта аҳамият берилаётганлигини кўрсатади.

Келаётган йилимизнинг «Соғлом авлод йили» деб, унга алоҳида ижтимоий-маънавий йўналиш берилишининг тарихий аҳамияти ҳам бор. Нега? Чунки собиқ шўролар тузуми даврида, гарчи «комил авлодлар учун кураш» тўғрисида кўп гапирилса-да, аслида, худди ўша йилларда Орол денгизининг ҳалокатга маҳкум этилганлиги, поёнсиз экин ерларимизнинг химикатлар билан ўта заҳарланганлиги наинки фарзандлар, балки умуман минтақадаги бутун аҳолининг саломатлигини жар ёқасига келтириб қўйган эди. Бунинг устига, ҳукмрон шўро мафкураси, мавжуд маъмурий-буйруқбозлик режими кишиларнинг руҳий борлиғини ҳам мажруҳликка учратган эди. Кишиларнинг тан ва руҳ саломатлиги соҳасида вужудга келган бундай муаммолар мустақил Ўзбекистонга эски тузумдан қолган оғир «мерос»лардан биридир.

Мустақиллик йилларида бу «мерос»ни бартараф этиш борасида турли ишлар амалга оширилди. Мамлакатда инсон саломатлигига атрофлича таъсир кўрсатадиган табиий-экологик шароитни яхшилаш борасида давлат миқёсида янги ва янги тадбирлар ишлаб чиқилиб, ҳаётга жорий этилмоқда. Иккинчидан, Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури бўйича амалга оширилаётган жўшқин ислоҳотлар янги авлодларни руҳий-маънавий соғломлаштиришга хизмат қилмоқда.

Соғлом авлодларни вояга етказиш вазифаси, юқорида айтганимиздек, бевосита ва энг аввало, мустақил тараққиётимизнинг туб манфаатлари билан боғлиқдир. Қудратли ва фаровон давлатнинг келажаги қудратли ва баркамол авлодлар мавжудлигига боғлиқ экан, бу соҳадаги ишларни, чиндан ҳам, давлат миқёсида ва кенг кўламда йўлга қўйиш керак бўлади.

Бундай фаолият мамлакатимизда йўлга қўйилган ва унинг қувонарли дастлабки самараларини ҳам халқимиз кўриб-билиб турибди. Ўзбекистоннинг куч-қудрати ва шон-шуҳратини таъминлашда баркамол янги авлодларнинг улуши йил сайин кўзга аниқроқ ташланмоқда. Спортнинг турли соҳаларида халқаро миқёсда зафар шоҳсупаларига кўтарилаётган ёшларимизни бир эслайлик. Янги, соғлом руҳли авлод вакиллари бугун ижтимоий-иқтисодий фаолият соҳаларида, тадбиркорлик жабҳасида ҳам кўпайиб боряпти.

Айтишимиз керакки, Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашлар депутатлигига сайловларда янги авлодларнинг бир қатор вакиллари ҳам қизғин курашларда депутатлик мандатига эга бўлдилар. Энг муҳими, бу сайловда сайловчиларнинг катта қисмини ёш авлод вакиллари ташкил этди ва уларнинг овози янги депутатлик корпусининг шаклланишида ҳал қилувчи омилларидан бирига айланди. Олдинда турган Президентлик сайловида ҳам ёшларимизнинг соғлом, ҳалол, Ватанимиз келажагининг асл манфаатларига таянган овози худди шундай омил бўлажак.

2000 йилда «Соғлом авлод учун» дастури устувор йўналиш этиб белгиланганлиги Президентимиз ва давлатимизнинг баркамол ёш авлодни тарбиялаб етказишга қаратилган сиёсати ва фаолияти изчил, барқарор мақсадли эканлигидан яққол далолат беради ва бу дастур шу пайтгача қилинган ишларни янги босқичга кўтаради, унга янада шиддатли амалий-кундалик фаолият руҳини бағишлайди.

М. САФАРОВ.

САХОВАТ — ЭНГ ЭЗГУ ФАЗИЛАТ

Раҳм-шафқат, меҳр-мурувват, саховат инсонни эл ичида мукаррам ва азиз қилган энг улуғ фазилатлардандир. Айниқса, муҳтожларга, ногиронларга қилинган яхшилик ҳеч қачон бесавоб, беоқибат қолмайди. Ҳар бир яхшиликка садақа савоби берилур, дейилади муборак ҳадисларда. Хусусан, Соғлом авлод йили арафасида катталар мадади ва мурувватига эҳтиёжманд болаларга ёрдам кўрсатиш, уларнинг руҳини кўтариш ва турмуш шароитини яхшилаш йўлида олиб бориладиган ишларда ибрат намунаси бўлиши, табиий.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Тошкент шаҳридаги 100-полиомиелит ва мия фалажи билан хасталанган болалар мактаб-интернати тарбияланувчиларига хаста болаларнинг кўнглини кўтариш, турмуш шароитини яхшилаш, таълим-тарбия жараёнларини замонавийлаштириш, даволаш мақсадларига сарфлаш учун ўзининг мамлакатимизда ва хорижда чоп этилган китобларининг қалам ҳақи ҳисобидан 500 минг сўм ва 10 минг АҚШ доллари миқдоридаги шахсий маблағини ҳадя этди. Шунингдек, мактаб-интернат тарбияланувчиларининг барчасига бир сидрадан кийим-кечак совға қилинди.

Совғаларни топшириш маросимида Президент девони Ахборот-таҳрир хизматининг раҳбари Х.Султонов Юртбошимизнинг мактаб-интернат жамоасига йўллаган мактубини ўқиб эшиттирди. Унда хасталикка чалинган болаларга таълим-тарбия бераётган, даволаётган меҳрибон мураббий ва шифокорлар меҳнати юксак баҳоланган. "Сизларнинг алоҳида эътибор ва меҳрга муҳтож бўлган ногирон болаларни ғамхўрлик билан парвариш қилиб, уларга қалб қўрингизни бағишлаб, билим ва тарбия бераётганингиз ғоят савобли ишдир... Саховат, меҳр-шафқат, мададга муҳтож одамларнинг оғирини енгил қилиш, ҳамдард бўлиш - халқимизнинг эзгу фазилатидир", деб таъкидланади мактубда. Интернат ўқувчиларини фарзандларим, деб атаган Президентимиз уларга Яратгандан сиҳат-саломатлик, мустаҳкам ирода ва бахт-саодат тилайди.

Президент ҳадяларини топшириш маросимида сўз олган интернат мураббийлари ва ота-оналар "Савоб ишни ҳар кун қилиш керак, савоб ишни ҳар ким қилиши керак", деган ибратли ибора бугун амалда тасдиғини топиб турганини айтишди. Тарбияланувчилар номидан гапирган Маъмур Хўжаев эса Президентнинг давлат ишларидан ортиб, ногирон болалар ҳолидан хабар олишга, турмушини енгиллатишга, руҳини кўтаришга имкон топганидан барча болаларнинг кўнгли тоғдай кўтарилганини таъкидлади. "Биз йилига уч-тўрт мартадан совға оляпмиз. Бу эътибор ва ғамхўрлик бежиз кетмайди, албатта. Биз Президентнинг ишончини албатта оқлаймиз, ўз миннатдорлигимизни нафақат сўзда, амалда ҳам исбот қиламиз", деди у.

— Биз — меҳрга муҳтож болаларнинг тарбиячилари, — деди мактаб-интернат директори Муқаддас Мираҳмедова, — Президентимиз хайр-саховатда ҳам кўпчилигимизга намуна кўрсатаётганидан беҳад қувондик. Мамлакатимизнинг барча фуқаролари у кишидан ибрат олмоғи керак.

Интернат мураббийлари Президентимиз шу йил феврал ойида ҳам ўз китоблари учун олган қалам ҳақининг бир қисмини ёрдам сифатида мазкур мактабга ҳадя этганини, бу маблағ ногирон болаларга тиббий ёрдам кўрсатиш ва таълим жараёнларини такомиллаштиришга сарф этилганини айтишди. Бу сафарги ёрдам ҳам ана шундай эзгу мақсадлар учун сарфланишини таъкидлашди.

Шунингдек, Самарқанддаги 10-меҳрибонлик уй-лицейида тарбияланаётган болалар ҳам Президент совғаларини олди. Бу ерда ҳам меҳрга муҳтож болаларнинг кўнглини кўтариш йўлида кўпдан-кўп хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Ўқув-тарбия жараёнини такомиллаштириш ҳамда болалар истеъдодини юзага чиқариш йўлидаги изланишлар шунинг бир қисмидир. Бу даргоҳ тарбияланувчиларининг ҳунармандлиги, ташаббускорлиги кўпларга маълум. Улар республика миқёсида ўтказилаётган турли кўрик-танловларда муваффақиятли қатнашиб, совринли ўринларини қўлга киритмоқда.

Уй-лицей қошида ташкил этилган "Бинафша" фольклор-этнографик даста аъзолари эса бу йил республика танловида юксак баҳога сазовор бўлди. Бундай ютуқлар, шубҳасиз, эл назарига, Юртбошимиз эътиборига тушди. Президентимиз шу муносабат билан уй-лицей жамоасига катта меҳр-муҳаббат билан йўғрилган мактуб йўллади. Унда, жумладан, шундай сатрларни ўқиш мумкин:

"Ота-она меҳрига муҳтож болаларнинг бошини силаш, кўнглини кўтариш, ҳаётида тўғри йўл танлаб олишига ёрдам бериш азалий Шарқона фазилатдир. Сизлар савобли меҳнатингиз билан бағрикенг халқимизнинг ана шу эзгу анъанасини давом эттириб, соғлом авлод тарбиялашдек муқаддас ишимизга салмоқли ҳисса қўшиб келмоқдасиз.

... Сизнинг жамоангизга бўлган ҳурмат-эҳтиромим, жондан азиз фарзандларимизга чексиз меҳрим ифодаси сифатида сўнгги йилларда чоп этилган китобларим учун берилган қалам ҳақидан 500 минг сўм ва 10 минг АҚШ доллари миқдоридаги маблағни меҳрибонлик уйи ҳисобига ўтказишга қарор қилдим".

Мазкур жамоада ҳам ана шу мактуб ва ҳадяни топширишга бағишланган маросим бўлди. Мактубни Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т.Рисқиев ўқиб эшиттирди. Маросим чоғида бу ерда тарбияланаётган ўғил-қизнинг ҳар бирига Президент номидан кийим-кечак ҳам совға қилинди.

Мусулмон НАМОЗОВ,
Ҳамза ШУКУРОВ,
ЎзА мухбирлари.

ЗИЁРАТГА ҲОЗИРЛИК

Мамлакатимиз фуқароларининг виждон эркинлиги борасидаги конституциявий ҳуқуқларини таъминлаш, хусусан, муборак ҳаж амалларини адо этишда қулайлик, имтиёз ва зарур шарт-шароит яратишга давлат томонидан доим амалий ёрдам кўрсатиб келинмоқда. Бу йил ҳам Вазирлар Маҳкамасининг шу мақсадга қаратилган "Муборак ҳаж зиёратига борувчиларга ёрдам кўрсатиш ҳақида"ги қарори эълон қилинди. Ушбу ҳужжат мамлакатимиздаги барча мўмин-мусулмонлар томонидан катта қувонч билан кутиб олинди.

Муборак ҳаж зиёратини ташкил этишга амалий ёрдам кўрсатувчи давлат ва жамоатчилик ташкилотлари вакилларидан иборат республика ишчи гуруҳи ташкил этилди. Вазирлар Маҳкамасида гуруҳнинг дастлабки мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ҳ.Кароматов бошқарди.

2000 йилда ҳаж мавсумини ташкил этиш ва ўтказишга тайёргарлик ҳақида Дин ишлари бўйича қўмита раисининг биринчи ўринбосари Ш.Миноваров, Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий А.Баҳромов, республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси раиси Ш.Жалилов ва бошқаларнинг ахборотлари тингланди.

Таъкидланганидек, навбатдаги ҳаж мавсумига ҳужжатлар 1999 йил 15 декабрдан 2000 йилнинг 15 январигача қабул қилинади. Ҳаж зиёратига бориш учун ариза берган номзодларни адолатли равишда танлаб олиш фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари орқали кенг жамоатчилик фикрини эътиборга олган ҳолда амалга оширилади.

Мажлисда зиёратга борувчиларни тиббий кўрикдан ўтказиш, хавфсизлигини таъминлаш, ҳужжатларини расмийлаштириш, бўлажак ҳожиларга транспорт хизмати кўрсатиш билан боғлиқ масалалар юзасидан мутасадди вазирлик ва идоралар раҳбарларига тегишли топшириқлар берилди.

(ЎзА)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ВИЛОЯТ, ТУМАН ВА ШАҲАР КЕНГАШЛАРИ ДЕПУТАТЛАРИ САЙЛОВИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

Олий Мажлисга, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига 1999 йил 5 декабрда бўлиб ўтган сайлов мамлакатимиз фуқароларида катта сиёсий фаолликни жўш урдирди. Сайловда иштирок этган сиёсий партиялар кўпайганлиги, депутатликка бевосита фуқаролар томонидан ҳам номзодлар кўрсатилганлиги, сайлов кампаниясининг барча босқичлари оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилганлиги ҳар кимга давлат ишларини бошқарувидаги ўз иштирокини, Ўзбекистон истиқболи учун масъулиятини ҳақиқий тарзда ҳис этиш ҳамда ўз хоҳиш-иродасини эркин билдириш имконини берди.

Депутатлар сайлови ҳамма ерда уюшқоқлик билан, Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига, сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ ҳолда ўтди ҳамда Ўзбекистонда демократик жараённи янада ривожлантириш йўлида, ҳуқуқий давлат қуриш ишида яна бир муҳим қадам бўлиб қолди.

«Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ Ўзбекистонда халқ депутатлари вилоят Кенгашларига сайлов ўтказувчи 669 та, туман Кенгашларига сайлов ўтказувчи 4617 та, шаҳар Кенгашларига сайлов ўтказувчи 859 та сайлов округи ҳамда 7723 та сайлов участкаси, шунингдек, тегишли ҳудудий, округ ва участка сайлов комиссиялари тузилди. Барча сайлов комиссиялари таркибида 120 мингдан ортиқ киши иш олиб борди.

Маҳаллий ҳокимият вакиллик органларига ҳаммаси бўлиб «Адолат» социал-демократик партияси, «Ватан тараққиёти» партияси, «Миллий тикланиш» демократик партияси, «Фидокорлар» миллий демократик партияси, Ўзбекистон Халқ демократик партияси, халқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва сайловчилар ташаббускор гуруҳлари томонидан кўрсатилган қарийб 17 минг номзод рўйхатга олинган эди. Ўрта ҳисобда вилоят Кенгашига сайлов ўтказувчи бир округ бўйича тўрт нафарга яқин, туман ва шаҳар Кенгашига сайлов ўтказувчи бир округ бўйича эса учтадан номзод рўйхатга олинди.

Мамлакатимиз бўйича 12692202 нафар киши сайловчилар рўйхатига киритилган бўлиб, уларнинг 12061266 нафари ёки 95,03 фоизи овоз беришда иштирок этди.

Тегишли сайлов комиссияларининг маълумотларига қараганда барча округларда сайлов бўлиб ўтган деб топилди. 5 декабрдаги овоз бериш натижаларига кўра халқ депутатлари вилоят Кенгашларига 464 киши, туман кенгашларига 4112 киши ва шаҳар Кенгашларига 624 киши депутат этиб сайланган.

Маҳаллий вакиллик органларига сайланган депутатларнинг рўйхатлари тегишли оммавий ахборот воситаларида эълон қилинмоқда.

Икки нафардан ортиқ номзод кўрсатилган ва улардан биронтаси ҳам депутат этиб сайланмаган 850 сайлов округида сайлов тўғрисидаги қонунга мувофиқ тегишли сайлов комиссияларининг қарори билан 19 декабрда такрорий овоз бериш ўтказилади.

Икки нафардан номзод кўрсатилган ва улардан биронтаси ҳам овоз беришда иштирок этган сайловчилар ярмидан кўпининг овозини олишга муваффақ бўлмаган 95 сайлов округида бир ой ичида такрорий сайлов ўтказилади.

Иккинчи чақириқ маҳаллий ҳокимият вакиллик органлари депутатларининг умумий сони ва улар тўғрисидаги маълумотлар такрорий овоз бериш ҳамда такрорий сайлов ўтказилганидан кейин эълон қилинади.

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА ЙИҒИЛИШИ

Юртимизда яна бир буюк зотнинг табаррук номини тиклаш ва меросини ўрганиш имкони яратилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳадис ва фиқҳ оламининг равнақига улкан ҳисса қўшган йирик аллома Абу Мансур ал-Мотуридий таваллудининг 1130 йиллигини нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилди. Шунга кўра алломанинг тўйи 2000 йилда кенг нишонланади.

Вазирлар Маҳкамасида ана шу тадбирга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилий қўмитасининг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, мазкур ташкилий қўмита раиси Ҳ.Кароматов бошқарди.

Қарорда Самарқанд вилоятида жойлашган Чокардиза қабристонидаги Имом ал-Мотуридий мақбарасини реконструкция қилиш, мамлакат ҳудудидаги буюк аллома номи билан боғлиқ қадамжолар, обидалар рўйхатини аниқлаш ва уларни таъмирлаш-консервация қилиш бўйича белгиланган тартибда таклифлар тайёрлаш, "Имом ал-Мотуридий ва унинг ислом фалсафасида тутган ўрни" мавзуида халқаро илмий-амалий анжуман ўтказиш, ватандошимиз асарлари ҳамда унинг ҳаёти ва ижодига оид нашрларни чоп этиш режалаштирилган, юбилейга бағишланган почта маркалари ва хатжилдлар чиқариш кўзда тутилган.

Йиғилишда юбилейга тайёргарлик билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Мазкур масалалар юзасидан Самарқанд вилоят ҳокимининг ўринбосари А.Маматов, Ўзбекистон Фанлар академияси Президенти Т.Жўраев, Маданият ишлари вазири Х.Жўраев, Давлат матбуот қўмитаси раиси Р.Шоғуломов ва бошқаларнинг ахбороти тингланди.

Абу Мансур ал-Мотуридий илмий-диний меросининг халқимиз маънавий-руҳий ҳаётидаги беқиёс ўрнини ҳисобга олиб, ушбу меросни авайлаб-асраш, қадрлаш ва жамиятнинг баркамол кишиларини тарбиялашда ундан оқилона фойдаланиш мақсадида Олий таълим муассасалари, мактаб ва лицейларда аллома ҳаёти ва фаолияти тўғрисида дарслар ташкил этишга қарор қилинди. Ўзбекистон Бадиий академияси, Меъморлар уюшмасига Имом ал-Мотуридий ёдгорлик мажмуаси лойиҳаси ҳамда аллома сиймоси ва шу асосда юбилей эмблемасини яратиш бўйича республика танлови ўтказиш топширилди. Давлат матбуот қўмитаси эса Фанлар академияси тавсияси асосида Имом ал-Мотуридий ҳаёти, фаолияти ва ижоди билан боғлиқ асарларни нашр этадиган бўлди.

(ЎзА)

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

— Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови куни

ПРЕЗИДЕНТ САЙЛОВИ

у ҳақда жамоатчиликнинг фикри қандай?

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази директори Раъно УБАЙДУЛЛАЕВАга биринчи саволимиз шундай бўлди:

— Марказ айни кунда аҳолининг сиёсий фаоллигини ўрганиш мақсадида қандай тадқиқот ишларини олиб бораяпти?

— Марказимиз сайловлар билан боғлиқ тадбирларини анча олдин бошлаган эди. Масалан, 1998 йилнинг бошларида «Ўзбекистонда жамоатчилик фикри-98» мавзуида комплекс социологик тадқиқот ўтказдик. Унда сиз сўраётган, яъни аҳолининг сиёсий фаоллиги масаласига доир махсус бўлим ажратилган эди.

Хусусан, 2000 йилнинг 9 январида бўлиб ўтадиган мамлакат Президенти сайлови муносабати билан ҳам бир нечта социологик тадқиқот ўтказдик. Шу йилнинг 18 ва 25 сентябр, 25 октябр ва 18 ноябр ҳамда 2 декабр кунларида ўтказилган тадқиқотларда республикамизнинг барча минтақалари, жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси, 12 та вилоят ва Тошкент шаҳри аҳолиси қамраб олинди. Аниқроқ қилиб айтганда, 62 та туман, 70 та қишлоқ фуқаролар йиғини ва 2020 та маҳалла аҳли тадқиқотларимиз иштирокчиси бўлишди. Унда жами 6 мингдан ортиқроқ респондентлар қатнашди. Улар орасида шаҳар ва қишлоқликлар, турли ёшдаги кишилар, эркак ва аёллар, ишловчи ва ишламаётганлар ҳам ўрин олган эди. Бу жамоатчилик фикрини ўрганишга доир социологияда жуда юқори кўрсаткич ҳисобланади.

— Аниқроқ рақамларни келтира оласизми?

— Албатта. Энг аввало шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мамлакат Президенти сайловида аҳолининг юксак фаоллиги кутилмоқда. Масалан, сентябр ойида ўтказилган тадқиқотларда 89,3 фоиз респондент сайловда иштирок этиш ниятини билдирган бўлса, ноябр ойида бу кўрсаткич 94,4 фоизни, декабр ойида эса 96,8 фоизни ташкил этди. Кўриб турганингиздек, мазкур рақамлар республика Президенти сайловига мамлакатимиз аҳолисининг эътибори нақадар кучли эканлигини тасдиқламоқда. Сайловга яқинлашган сайин рақамлар яна ўзгариши табиийдир.

Респондентларга сентябр ойида «Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида»ги Қонунни биласизми?» деган савол билан мурожаат қилган эдик. Саволимизга респондентларнинг 15 фоизи «яхши биламан», 47,5 фоизи «умумий даражада биламан» деб жавоб берган бўлса, ноябр ойида «яхши биламан» деганлар 23,1 фоиз ва «умумий даражада биламан» деганлар эса 48,9 фоизга бориб етди. Ўтган ва ҳозирги сўровларнинг қиёсий таҳлили аҳолининг ҳуқуқий саводхонлик даражаси юксалаётгани, Марказий сайлов комиссияси, оммавий ахборот воситалари фаолиятининг самарадорлиги ортиб бораётганлигидан далолат бермоқда.

«Агар эртага мамлакат Президентлигига сайлов бўладиган бўлса, Сиз республиканинг қайси сиёсий арбоби учун овоз берган бўлар эдингиз?» деган очиқ саволга сўровда иштирок этганларнинг мутлоқ кўпчилиги якдиллик билан Ислом Каримов номини кўрсатди. Ана шу савол натижалари сентябр ойида 98,8 фоизни, ноябрда — 99,0 фоизни, декабр ойида эса 99,4 фоизни ташкил этди. Шуниси эътиборга сазоворки, Ислом Каримовнинг номини шаҳарликлар ва қишлоқдагилар, эркаклар ва аёллар, ёшлар ва катталар, ишловчилар ва ишламаётганлар деярли баравар равишда кўрсатганлар. Энг сўнгги маълумотларга асосан эркакларнинг 99,1 фоизи, аёлларнинг 98,5 фоизи, шаҳарликларнинг 96,8 фоизи, қишлоқдагиларнинг 99,3 фоизи, 18-19 ёшдагиларнинг 99 фоизи, 20-29 ёшдагиларнинг 98,6 фоизи, 30-39 ёшдагиларнинг 99,2 фоизи, 40-49 ёшдагиларнинг 98,8 фоизи, 50-59 ёшдагиларнинг 98,4 фоизи, 60-69 ёшдагиларнинг 98,9 фоизи, 70 ёшдан юқориларнинг 99,4 фоизи айнан шундай фикрни билдирганлар.

Респондентларнинг мутлоқ кўпчилиги Ислом Каримовни фақат Ўзбекистондагина эмас, Ўрта Осиё минтақасида ҳам таниқли сиёсий арбоб сифатида баҳолайдилар. Мазкур далиллар республика Президенти сайлови хусусида айрим хулосалар чиқаришга имкон беради, деган умиддамиз.

«Халқ сўзи» мухбири
Исмат ХУДОЁРОВ
суҳбатлашди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи 1-Тошкент округ сайлов комиссиясида айни кунларда иш қизғин. Мавжуд сайлов участкаларида сайловга тайёргарлик ишлари деярли ниҳоясига етган. Ҳозирда сайловчилар рўйхати устида иш олиб борилаяпти.

СУРАТЛАРДА: округ сайлов комиссияси раиси Шуҳрат Жалилов (ўртада) комиссия котиби Абдуманнон Собиров ҳамда катта ёрдамчи Сайёра Атхамовалар билан эртанги кун тадбирларини келишиб олишаяпти; округ сайлов комиссиясини ташқи кўриниши.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ
олган суратлар.

БАШОРАТ ВА ҲАҚИҚАТ

Тарих буюк тарбиячи, вақт эса олий ҳакамдир. Ўтган саккиз йилдан ортиқроқ давр Ўзбекистон давлатининг нурли тарихидир.

Сабаби, халқимизнинг асрий орзуси бўлган мустақиллик, озодлик каби олий неъматларга ижтимоий ларза-ю, катта талофатларсиз эришдик. Тарих олдида саккиз йил саккиз сониядек бўлса-да, лекин шу даврда амалга оширилган ишларни сарҳисоб қилиш, замон нуқтаи-назаридан баҳолаш — келажакни янада теранроқ белгилашга хизмат қилиши аниқ. Хўш, биз нурли тарих деб атаган даврда нима ишлар қилинди ва бу ишларни кимлар амалга оширди?

Ватанимиз истиқлолининг илк кунларини эсласак, кўз ўнгимизда қуйидаги манзара намоён бўлади. Бошқаруви маъмурий-буйруқбозлик усулига асосланган, ишлаб чиқариши "Миқдор","Ҳажм" учун амалга оширилган собиқ Иттифоқ давлатидан бизга иқтисодиёти сунъий равишда бир томонлама ривожлантирилган, такрор ишлаб чиқаришнинг тўрт босқичидан фақат биргина, яъни хомашё ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган оқсоқ тизим мерос қолди. Бунинг оқибати ўлароқ тадбиркорлик ва ташаббускорлик чекланган, ҳақ тўлаш тизимидаги тенглаштириш ва, энг аянчлиси, инсонга ўз ақлий ва жисмоний қобилиятини тўлиқ намоён этишга йўл бермайдиган, лекин ҳали жон таслим қилиши қийин кечадиган иқтисодий тизим турар эди.

Яна бир ҳолни эътироф этиш керакки, юртимиз мустақиллигидан ҳамма ҳам бирдек қувонгани йўқ. Ислом Каримовнинг Президент сифатида дадил қадамларидан қути учганлар ҳам кўп бўлди, яъни куни кеча собиқ Шўролар ҳудудида биринчи бўлиб Президентлик бошқаруви жорий этилган Ўзбекистонни Ислом Каримов кутилмаганда мустақил давлат деб эълон қилди. Унинг навбатдаги қадами қандай бўлар экан? — деган саволлар пайдо бўлди. Шу сабабли Ўзбекистоннинг келажаги борасида турлича башоратлар урчий бошлади.

Айни пайтда тан олиб айтиш керакки, Ватанимиз мустақиллиги эълон қилинган сана бир томондан халқимизнинг энг саодатли куни деб ҳисобланса, иккинчи томондан — ўша куни аҳли дунё олдида ўзбек гўё ўзининг — миллий ғурури, шоншавкати, ор-номуси ва обрўсини гаровга ҳам қўйган эди. Зеро, ўша кундан бутун жаҳон аҳлининг синовчан нигоҳи бизга қаратилгани сир эмас.

Ўзбеклар давлатининг мустақиллигини сақлаб қола оладими, иқтисодиётидаги 73 йил давомида йиғилиб қолган муаммоларни ҳал этишнинг уддасидан чиқадими?

Дарҳақиқат, бундай мураккаб саволларга қисқа вақт ичида жавоб топиш, топганда ҳам энг тўғрисини топиш бир томондан **энг машаққатли ва энг фахрли** вазифа бўлса, иккинчи томондан эса улкан масъулият эди.

Бу вазифа ва масъулиятнинг залвори шунчалар оғир, шунчалар шарафли эдики, **Миллат, Халқ, Ватан тақдири ва келажаги** билан бевосита боғлиқ эди. Бу саволларга жавоб топиш, муаммоларни ҳал этиш давлат раҳбаридан катта жасорат, донишмандлик, куч-ғайрат ва келажакни олдиндан кўра билишдек ноёб ҳислатларни талаб қиларди. Халқимизнинг бахти шундаки, Оллоҳ Президентимиз Ислом Каримовга ана шундай фазилатларни бахш этган экан.

Қисқа вақт ичида ижтимоий йўналтирилган барқарор бозор иқтисодиётига, очиқ ташқи сиёсат юритувчи кучли демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш асосий мақсадимиз эканлигини жаҳон аҳлига баралла эълон қилдик ва барча саъй-ҳаракатларимиз шунга қаратилди. Сохта инқилобий сакрашларсиз, фожиали оқибатларсиз ва кучли ижтимоий ларзаларсиз эволюцион йўл билан нормал, маданиятли тараққиётга ўтиш — танлаб олган йўлимизнинг асосий мазмуни ва моҳияти сифатида белгиланди.

Мустақилликнинг илк кунлариданоқ бир неча босқичдан иборат иқтисодий ислоҳотлар стратегияси ва тактикаси, бозор иқтисодиётига ўтиш тамойиллари ишлаб чиқилди.

Ислоҳотларнинг биринчи босқичида давлат мулкини хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш йўли билан мулкчиликнинг турли шакллари учун асос яратилди. Ислоҳотларнинг дастлабки шу босқичида 54 мингга яқин объект давлат тасарруфидан чиқарилди, шундан 18,4 мингтаси хусусий мулк, 26,1 минги акциядорлик, 8,7 минги жамоа, яна 661 таси ижара корхоналарига айлантирилди.

Бу босқичда яна бир муҳим тизим — бозор инфратузилмасининг негизига асос солинди. Ўзбекистон тарихида илк бор Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Иқтисодий ночор корхоналар билан ишлаш қўмитаси, Давлат божхона қўмитаси, Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, Биржалар, Тижорат банклари, Бизнес фонд ва бошқа бозор институтлари ташкил этилди. Марказий иқтисодий идораларнинг вазифалари ва фаолият йўналишлари тубдан ўзгартирилди.

Ўзбекистон жаҳоннинг Иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Қора денгиз мамлакатлари иқтисодий уюшмаси, Халқаро валюта фонди, Халқаро меҳнат ташкилоти каби иқтисодиётга оид нуфузли ташкилотларига аъзо бўлди.

Республикамиз мустақилликка эришгач, Ўзбекистон халқи ер ости бойликлари ва бошқа табиий бойликларнинг абадул-абад ҳақиқий эгаси бўлиб қолди.

Бугунги кунда Ўзбекистон ҳудудида 327 та қўшма корхона, беш мингдан ортиқ ҳиссадорлик жамияти, 3,3 миллион деҳқон хўжалиги, 29,5 минг фермер хўжалиги, 159 мингдан ортиқ кичик ва ўрта бизнес субъектлари ва 150 мингга яқин якка тартибдаги тадбиркорлар фаолият кўрсатмоқда. Бир гап билан айтганда, Ўзбекистонда фермерлар, акциядорлар, тижоратчилар, хусусий мулк эгаларидан иборат бўлган мулкдорлар ва тадбиркорлар синфи шаклланди, рақобат механизмининг амал қилиши учун барча иқтисодий шарт-шароитлар яратилди.

Маълумки, ҳар қандай мустақил давлатнинг қудратини белгиловчи энг асосий мезон — ўз аҳолисини озиқ-овқат билан таъминлаш, яъни озиқ-овқат хавфсизлигига эришишдир. Агар Ўзбекистонда 1991 йилгача 200 минг тоннага яқин дон етиштирилган бўлса, ўтган қисқа давр ичида бу рақам 4,0 миллион тоннагача ўсди. Ўзбекистон МДҲ мамлакатлари ичида биринчи бўлиб ғалла мустақиллигига эришди.

Узоққа бориб ўтирмайлик, жорий йилнинг 9 ойлик якуни бўйича эришилган иқтисодий кўрсаткичларга назар ташлайлик, ялпи ички маҳсулот ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 104,4 фоизни ташкил этди. Саноатда маҳсулот ишлаб чиқариш 5,9, қишлоқ хўжалигида 5,8, қурилишда 3,6 фоиз, аҳолига пулли хизмат кўрсатиш эса 11,5 фоиз ошди. Рақамлардан кўриниб турибдики, Ўзбекистонда иқтисодий ўсишни узлуксиз таъминлайдиган барқарор иқтисодиёт асослари барпо этилган.

Қувончлиси, юртимиз бугунги кунга келиб МДҲ мамлакатлари орасида иқтисодиёти барқарор ривожланиб бораётган кучли давлатлардан бирига айланди. Иқтисодиётни бозор муносабатларига ўтказиш учун тегишли ҳуқуқий ва иқтисодий база яратилиб, унинг ўз-ўзини тартибга солиш механизми муваффақиятли шакллантирилмоқда.

Халқимизнинг аъзалий хислатларидан бири бўлган тадбиркорлик ва ташаббускорликка кенг йўл очилди.

Жаҳон иқтисодиёти уммонида — ёш "ўзбек модели" деган янги атама пайдо бўлди ва Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли яратилди.

Булар иқтисодиётга оид гаплар. Аммо оқилона сиёсат юритилмаган жойда иқтисодий юксалиш бўлмаслиги маълум.

Ўзбекистон Республикасининг мустақиллиги эълон қилинганидан кейин қисқа вақт ичида мустақил давлатга хос атрибутлар, яъни 1991 йилнинг 18 ноябр куни Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи, 1992 йил 2 июл куни давлат герби, 8 декабр куни Конституцияси ва 10 декабрда Давлат мадҳияси қабул қилинди.

Халқимизнинг муқаддас орзуси ушалди — Ўзбекистон тинч, Парламент йўли билан ўзининг ҳақиқий давлатчилигига эришди.

Ўзбекистон Республикасининг ҳудуди ва иқтисодий қудрати бўлинмас, унинг чегаралари дахлсизлиги таъминланди.

Бошқарувнинг янги тизими — Президентлик бошқаруви — вилоятлар, туманлар ва шаҳарларда ҳокимлик лавозими таъсис этилди. Суд ҳокимияти ислоҳ қилинди. Қонуннинг устунлиги, барча фуқароларнинг қонун олдида тенглиги таъминланди.

Кўппартиявийлик, ғоялар ва фикрларнинг хилма-хиллиги реал воқеликка айланди. Ягона мафкуранинг яккаҳокимлигига барҳам берилди. Умумбашарий қадриятларнинг устуворлиги, чинакам демократия, инсон эркинликлари ва ҳуқуқларининг бутун дунё тан олган мезон ва қоидалари қарор топди.

Ўзбекистон халқи давлат ҳокимиятининг чинакам эгаси бўлиб қолди. Уни бевосита ўз вакиллари — депутатлар орқали ҳам амалга оширмоқда. Бу улкан ўзгаришлар янги Конституциямизда ўз аксини топди.

Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигини амалда намоён қиладиган ва рўёбга чиқарадиган ташкилий тузилмалар шакллантирилди. Ташқи ишлар, Мудофаа ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати биринчи марта ташкил этилди.

1992 йилнинг 2 мартида Ўзбекистон Халқаро ҳуқуқнинг тенг ҳуқуқли субъекти сифатида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилинди. Бугунги кунда Ўзбекистон 100 дан ортиқ мамлакат билан дипломатик муносабатлар ўрнатган. 37 давлатда элчихоналаримиз ва ваколатхоналаримиз фаолият кўрсатмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти каби йирик халқаро ташкилотларда вакилларимиз фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистонда эса 9 халқаро ташкилот ваколатхоналари, 50 дан ортиқ давлат элчихоналари ва ваколатхоналари фаолият кўрсатмоқда.

Юқоридагилардан кўриниб турибдики, Ўзбекистон дунё сиёсатида ҳам ўзининг мустаҳкам ўрнини эгалламоқда ва бу жараён давом этмоқда. Бу бизнинг сиёсат бобида эришган ютуқларимиздир. Лекин шу ўринда бошқа бир ҳолни ҳам назардан қочириб бўлмайди. Бу — минтақамиздаги ва умуман халқаро ҳамжамиятдаги мураккаб вазият, Афғонистон ва Тожикистондаги биродаркушлик уруши, Кавказдаги жанжаллар, диний экстремизм ва халқаро террорчилик ҳаракатининг бош кўтаргани.

Бундай қалтис вазият — Ўзбекистон раҳбаридан ўта нозик, айни пайтда қатъият билан ташқи сиёсат юритишни талаб қиларди. Барқарорлигимизга ва хавфсизлигимизга таҳдид солувчи хавфларни чуқур таҳлил қилиш олдиндан кўра билиш ва ўз вақтида бартараф этиш чора-тадбирларини кўришни талаб этарди.

Ўзбекистон раҳбари айнан шундай йўл тутди. Буни қуйидаги оддийгина мисолдан билсак бўлади.

5 декабр куни Олий Мажлисга бўлиб ўтган сайловда халқаро кузатувчи сифатида қатнашган россиялик меҳмон, минтақавий можаролар бўйича йирик мутахассис, юридик фанлари доктори,профессор Э.Скакунов ўзининг давлат, минтақа барқарорлигига хавф солувчи манбаларни моделлаштириш устида иш олиб бораётганлиги ва бу ишга Россия ҳукумати раҳбарияти томонидан катта қизиқиш борлигини гапирди.

Шунда мен, мамлакат, минтақа барқарорлигига хавф солувчи омиллар ва уларнинг келиб чиқиши Президентимизнинг 1997 йилда чоп этилган "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китобида чуқур таҳлил қилинганини айтиб, китобни кўрсатганимда меҳмон ўз ҳайратини яшира олмади ва шундай деди: "Россия раҳбарияти бу масала билан эндигина қизиқмоқда, сизларда эса бундай мураккаб ва ўта долзарб масалалар бўйича аниқ йўналишлар борлиги ва улар Президентингиз томонидан чуқур таҳлил этилиб, батафсил ишлаб чиқилгани таҳсинга сазовордир. Мен Ўзбекистондаги барқарорлик сабаблари-ю асосларини энди тушуниб етдим", — деди.

Бугунги кунда Ўзбекистон МДҲ га аъзо бўлган мамлакатлар орасида сиёсий жиҳатдан энг обрўли давлат сифатида эътироф этилмоқда ва кундан-кун халқаро миқёсда нуфузи ортиб бормоқда. Ўзбекистон тенглар ичида тенг давлат сифатида ўзининг изчил, мустақил, ташқи ва ички сиёсатини юритмоқда.

Мамлакатимиз истиқлол йўлини тутгач қисқа давр ичида ижтимоий соҳада ҳам катта ютуқларга эришди.

Мустақиллик натижасида биз қайси тилда гаплашиш, қайси ғоя ва тарихга сиғиниш, қандай фикрлаш, ишлаш ва ҳатто қандай яшаш кераклиги бўйича кўрсатма берувчи шўро тизимидан қутилдик. Мамлакатимизни дунё таниди ва унинг илк мустақиллик кунлариданоқ жаҳон ҳамжамияти ташкилотларининг эшиги Ўзбекистон учун кенг очилди.

Бир вақтлар унутилишга маҳкум этилган миллий қадриятларимиз ва тарихимиз тикланди, даҳрийликдан ўз динимизга қайтдик. Миллий бойлигимизни ўзимиз тасарруф этишга эришдик. Энг асосийси — халқимиз ўзлигини англади, мустақил халқ ва давлатга айландик.

Жаҳон цивилизацияси ривожига ғоятда кучли таъсир ўтказган Аҳмад ал-Фарғоний, Абу Наср Форобий, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, улуғ саркарда ва давлат арбоби Амир Темур, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, ал-Хоразмий ва бошқа бобокалонларимизнинг илмий мероси тикланди.

Шу заминда туғилган, Ислом динини оддий, кундалик тақво ва ибодатдан том маънодаги таълимот, энг юксак маънавий-маърифий мафкура, соф инсонпарварлик ғояси даражасига кўтарган Имом Бухорий, Имом ат-Термизий, Абдухолиқ Ғиждувоний, Бурҳониддин Марғиноний, Нажмиддин Кубро, Маҳмуд аз-Замахшарий, Хожа Аҳрори Валий, Баҳовуддин Нақшбанд, Хожа Аҳмад Яссавий каби буюк аждодларимизнинг жамият тараққиётидаги ўрни, обрўси ва роли тикланди.

Дунёга бундай буюк сиймоларни берган халқнинг ўтмишини ҳам буюк дейишга юз бора ҳақлимиз. Фақатгина шу йиллардагина ишлаб чиқариш режа учун эмас, балки ишлаб чиқариш — инсон учун, унинг фаровонлиги учун хизмат қилишидек оддий ҳақиқат рўёбга чиқарилди, яъни ишлаб чиқариш инсон томон юз тутди. Инсон омилига катта эътибор берила бошланди.

XX аср поёнига етишига оз қолди, мадомики шундай эркин, онгли яшайдиган, мустақил фикрга эга бўлган шахс маънавиятини камол топтириш, ғоявий, руҳий жиҳатдан мустаҳкам, эътиқоди бутун, билимдон ва жасур ёшлар билан янги асрга қадам ташлаш бугунги куннинг энг долзарб масаласидир. Бу вазифани ҳал этиш йўлида катта ишлар қилинмоқда. Мустақиллик шарофати ила бугунги кунда Америка, Буюк Британия, Германия ва Франция каби дунёнинг энг ривожланган давлатларида 600 га яқин ёшларимиз билим олмоқда.

Ҳаётнинг барча жабҳаларида биз эришган ютуқлар кўпгина халқаро экспертлар томонидан тан олинган ҳақиқатдир.

Қилинган пуч, асоссиз башоратларни инкор этиб, юқорида қайд этилган улуғвор ишлар бевосита Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида **амалга оширилгани** ҳам айни ҳақиқатдир.

Шу билан бир қаторда, биз мамлакатимизда муаммолар мутлақо йўқ дейиш фикридан йироқмиз. Улар ўтиш даври муаммоларидир, чунки тарихга назар солсангиз бир тизимдан иккинчи тизимга ўтиш ҳеч қачон осон кечмаганлигининг гувоҳи бўласиз.

Халқимизда "Оққан дарё оқаверади" — деган ҳикматли сўз бор. Ўтмиши буюк бўлган халқнинг келажаги ҳам буюк бўлиши шубҳасиз.

Ўзбекистон жаҳон сиёсати, иқтисодиёти ва маънавиятига ўзига хос, ўзига мос йўл билан шиддат ила кириб бормоқда. Бу порлоқ йўлни эса мамлакатимизнинг биринчи Президенти Ислом Каримов белгилаб берган. Шу узоқ ва машаққатли йўлда — Ўзбекистон халқига ва унинг раҳбариятига Яратгандан мадад ва куч-қувват тилаб, ёмон кўзлардан ўзинг асрагин, деб сўраб қоламиз.

Одил ҲАМРОЕВ,
ЎзА Бош директорининг ўринбосари, иқтисод фанлари номзоди.

КОИНОТ ЗАМИН ХИЗМАТИДА

Коинот тадқиқотлари ва технологияларнинг аҳволи ривожланган мамлакат иқтисодиётининг мезонидир

Қарамликдан қутилиб, эндиэнди тетапоя қилаётган ёш давлатнинг ўзига яраша ташвишлари бўлади: иқтисодиётни оёққа турғазиш, ижтимоий муаммоларни ҳал этиш, ҳудудий яхлитлик, чегаралар дахлсизлигини таъминлаш, жаҳон ҳамжамияти билан ҳар томонлама алоқаларни йўлга қўйиш ва ҳоказо. Бир сўз билан айтганда, ёш давлат ўз тараққиётининг дастлабки босқичида Ер ташвишларидан ортмайди: коинот ҳақида ўйлашга вақт ҳам, имконият ҳам йўқ...

Президент Ислом Каримов ана шундай мураккаб бир шароитда — мустақиллигимизнинг иккинчи йилидаёқ, аниқроғи 1992 йилнинг 11 декабрида "Ўзбекистон давлат коинотни тадқиқ этиш агентлиги — "Ўзбеккоинот"ни ташкил этиш ҳақида"ги Фармонга имзо чекди.

Мазкур Фармон Юртбошимизнинг нафақат зийрак давлат арбоби, айни пайтда дадил қарорлар қабул қилишга қодир ҳам олим, ҳам амалиётчи эканлигидан далолатдир. Зеро, буюк давлат қурмоқчи эканмиз, бу давлатнинг келажагини чуқур, пухта ўйланган илмий хулосаларсиз, фан-техника ютуқларисиз, илғор технологияларсиз тасаввур этиш мумкин эмас. Юқорида зикр этилган "ўша ер ташвишлари"дан бир қадар фориғ бўлиш учун ҳам бизга коинот тадқиқотлари зарур. Бу — биринчидан.

Иккинчидан, ўтиш даврининг муҳим стратегияларидан бири бу — Президентимиз таъкидлаганларидек, борини асраб-авайлаш, йўғини яратиш йўлидан бориш, янгисини қурмасдан эски иморатни бузмаслик. Агентликнинг ташкил этилиши мазкур ғоянинг амалдаги бир кўринишидир.

Фармон шарофати туфайли собиқ шўро даврида мавжуд бўлган коинотшунослик билан шуғулланувчи институт, конструкторлик бюроси ва бошқа ташкилотлар, ноёб интеллектуал салоҳиятга эга кадрлар таркиби сақлаб қолинди, коинотшуносликни ривожлантиришнинг янги истиқболлари очилди.

Агентликнинг бош мақсад ва йўналишлари Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 5 февралда қабул қилинган қарорида аниқ-равшан белгилаб берилган. Улар қуйидагилардан иборат:

— коинот тадқиқоти ва уни ривожлантириш бўйича давлат сиёсатини шакллантириш;

— функционал фанларни ривожлантириш мақсадида Ер, коинот, сайёралар ва Қуёшни тадқиқ этиш;

— коинот техникаси ва технологиялари ютуқларини халқ хўжалигининг турли соҳаларига, фан ва таълимга татбиқ этиш;

— коинот техникаси ва технологиялари ютуқларини халқ хўжалигининг турли соҳаларида, фан ва таълимга татбиқ этиш;

— коинот тадқиқотлари соҳасида халқаро ҳамкорликни кенгайтириш ва коинот тижорат фаолиятини ривожлантириш;

— коинот технологиялари соҳасида кадрлар тайёрлаш.

Юқорида зикр этилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда агентлик коинот асбобсозлиги, сунъий йўлдош маълумотларини қайта ишлаш, экология ва ташқи муҳит назорати, коинот материалшунослиги, космик алоқа ва бошқа қатор йўналишлар бўйича илмий-амалий изланишлар олиб бормоқда. Конверсия соҳасида талай ишлар амалга оширилди. Агентлик ташкилотлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган турли ускуналар, тиббиёт асбоб-ускуналари тайёрламоқда, телекоммуникация, энергетика ва бошқа соҳаларда монтаж-созлаш ишларини бажармоқда.

Гап бевосита коинот тадқиқотлари хусусида борадиган бўлса, бу ишнинг дебочаси 60-йилларда Ўзбекистон Фанлар академиясининг электроника институтида бошланганлигини айтиш керак. Бу институтда ўша йиллардаёқ коинот нурлари зарраларининг сунъий йўлдош қобиғига радиацион таъсири, сунъий йўлдош ичидаги асбоб-ускуналар ҳимояси муаммолари ечилган эди.

1969 йили Тошкентда Москва машинасозлик конструкторлик бюросининг филиали очилди. Кейинчалик коинот техникаси ва тадқиқотлари бўйича ташкилот ва институтлар фаолият бошлади. Қашқадарё вилоятида Майданак кузатув станцияси, Тошкент туманида сунъий йўлдош маълумотларини қабул қиладиган станция, Тошкент вилоятида коинот алоқалари станциялари инфратузилмалари яратилди.

Ўзбекистон дунёдаги бир қанча мамлакатлар билан коинотшунослик соҳасида ҳамкорлик қилмоқда. Мутахассисларимиз мамлакатимизда, хорижда ўтказиладиган барча илмий анжуманларда фаол иштирок этиб келмоқда. АҚШ, Россия, Франция, Германия, Италия, Япония, Жанубий Корея, Ҳиндистон, Исроил, Буюк Британия, Украина, Қозоғистон компания ва ташкилотлари билан қўшма лойиҳалар устида иш олиб борилмоқда.

Хўш, мазкур ҳамкорликнинг амалий натижаларини қачон кўрамиз? Аниқроғи, ўзбек сунъий йўлдоши фазога қачон кўтарилади? Газетхонларга мамнуният билан айтамизки, ўша кунлар узоқ эмас!

Сунъий йўлдош ўз "умри" давомида бир неча бор табиий ёки техноген офатлар тўғрисида хабар бериш йўли билан ҳам ўз-ўзини бемалол оқлаб кетади. Ер ва сув ресурсларини кадастрлашдан сув хўжалиги, геология билан боғлиқ муаммоларни ечишдан келадиган фойда ҳақида гапирмасак ҳам бўлади.

Мазкур сунъий йўлдошлар Ўзбекистоннинг телекоммуникация тизимлари, маълумотни узатиш, деҳқончилик, ердан фойдаланиш, экология, тиббиёт, масофадан туриб таълим бериш, банк тизимлари, божхона, солиқ хизматлари, чегарани қўриқлаш ва бошқа соҳаларда халқаро миқёсга кўтарилишини таъминлайди.

Ўзбекистон коинот тадқиқотларининг истиқболи қандай?

Йирик сармояларни жалб этиш интеллектуал салоҳиятни ривожлантириш, халқаро информацион фазога киришда коинотшунослик алоҳида ўрин тутмоқда. Айтиш мумкинки, бу соҳа ҳозирги кунда жаҳон иқтисодиётининг зарур, узвий қисмига айланди. Мадомики, шундай экан, мамлакатимизда халқ хўжалигига юксак технологияларни татбиқ этиш воситаси ўлароқ коинотшунослик ҳам ривожланади. Улуғ аждодларимиз ал-Беруний, ал-Хоразмий, Мирзо Улуғбек каби буюк алломалар анъаналари янги поғоналарга кўтарилади. Бу шунчаки, орзумандлик эмас. Жиззах вилоятининг Зомин туманидаги Суффа яссилигида бунёд этилаётган янги илмий маскан радиорасадхонаси коинотшуносликда илм ва амалиёт ёнма-ён одимлаётганлигидан далолатдир. Республика иқтисодиётини илмий инфратузилмасини, конверсияни ривожлантириш мақсадида йирик коинот лойиҳаларини амалга ошириш режалаштирилган.

Коинот тадқиқотлар ва технологияларининг аҳволи — ҳар қандай ривожланган мамлакат иқтисодиётининг барометридир. АҚШ, Европа давлатлари, Япония, Исроил ва бошқа бир қатор давлатларда коинотшунослик миқёсининг ўсиши кузатилмоқда. Бунинг акси ўлароқ Россия, Украина, Қозоғистонда бу соҳага эътибор сусайиб бормоқда.

Малакали мутахассисларсиз илғор технологияларни ривожлантириш мумкин эмас. "Ўзбеккоинот" агентлиги кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор бермоқда. Тошкент Давлат самолётсозлик институти аэрогидродинамика кафедрасида учиш аппаратлари ихтисослиги бўйича муҳандис-механиклар тайёрланмоқда. Таълим-тарбия ишларида агентлик мутахассислари бевосита иштирок этишади. Кафедрани "Ўзбеккоинот" агентлиги бош директори, халқаро муҳандислик академияси мухбир аъзоси К.Мўминов бошқармоқда.

Агентлик илмий-техника кенгаши тасдиқлаган ўқув режаси асосида "Ракета тизимларни лойиҳалаштириш", "Коинот учиш аппаратларини лойиҳалаш ва қуриш асослари" сингари мавзуларда дарслар ўтказмоқда. Талабалар ишлаб чиқариш ва диплом ҳимояси билан боғлиқ тажрибани асосан агентликда орттиради.

Агентликнинг ёзги халқаро аэрокосмик мактаби умумжаҳон миқёсида эътироф этилган. Мана ўн йилдирки, Ўзбекистон, Россия, Қозоғистон, Қирғизистон, Покистон, Туркия, Малайзиядан келган 60 нафар иқтидорли бола ўзининг ёзги таътилларини "Ўзбеккоинот"нинг тажриба полегонида ўтказади. Дарсларни таниқли космонавт учувчилар, турли мамлакатлардан келган фазо мутахассислари ўтади.

Хорижий сармояларни жалб этиш, халқаро ҳамдўстликни ривожлантириш учун барча шарт-шароит мавжудлигини инобатга олсак, Ўзбекистонда коинотшуносликнинг истиқболи янада порлоқ деб дадил айта оламиз.

... Саноқда етти ҳосиятли, айни пайтда масъулиятли рақам ҳисобланади. Истиқлол фарзанди, етти ёшга тўлаётган "Ўзбеккоинот" агентлиги жамоасига янги-янги илмий кашфиётлар тилаб қоламиз.

Муҳаммад РАҲМОН
(ЎзА).

ҚОНУНЛАР ЯҚИНЛИГИ — ЎЗАРО ТАРАҚҚИЁТ КАФОЛАТИ

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида республика Ташқи ишлар ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирликлари ҳамкорлигида уюштирилган "Ўзбекистон қонунчилигини Европа ҳамжамияти қонунларига мослашуви муаммолари" мавзуида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Анжуманда шу йил 1 июлдан кучга кирган, Ўзбекистон Республикасининг Европа ҳамжамияти ва унга аъзо давлатлар билан ҳамкорлик Битимининг мониторлашуви ва амалиёти масаласи муҳокама этилди. Бунда асосий эътибор Ўзбекистон Республикаси билан Европа ҳамжамиятига аъзо давлатларнинг иқтисодий алоқаларини мустаҳкамлаш, кўп жиҳатдан тарафлар қонунчилигининг ўзаро мослашуви ва моҳиятан яқинлашувига боғлиқ эканлигига қаратилди.

Европа Иттифоқи техникавий ҳамкорлик Бюроси Мувофиқлаштирувчи Комиссияси маслаҳатчиси жаноб Жованна Каппэ, Ўзбекистон Республикаси Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий маркази директори, профессор Акмал Саидов ва бошқалар ўз маърузаларида Ўзбекистон Республикасининг кўплаб қонунларининг жаҳон андозаларига хослиги, жумладан, Европа ҳамжамиятига аъзо давлатлар қонунларига мос келадиган жиҳатларига алоҳида тўхталдилар. Шу билан бирга, анжуманда мазкур қонунларнинг янада такомиллаштириб борилиши хусусида фикр, таклиф ва мулоҳазалар билдирилди.

Анжуманда ушбу тавсиялар асосида тегишли қарор қабул қилинди.

(ЎзА).

Ҳамкорлик

CITIC–ЎЗБЕКИСТОНДА

Маълумки, Президентимиз яқинда Хитой Халқ Республикасига давлат ташрифи чоғида мазкур мамлакатнинг етакчи компаниялари раҳбарларини ҳам қабул қилган эди. Ана шу учрашувда икки томонлама ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилганди. Хитойлик ишбилармонлар Ўзбекистон билан бундай алоқаларни янада кенгайтиришга тайёр эканлигини изҳор этишганди. Шу боис мазкур мулоқот чоғида амалдаги лойиҳалар ижроси кўриб чиқилиб, янгиларини тузиш бўйича ҳам фикр алмашилди.

Орадан кўп вақт ўтмай, республикамизга Хитойдаги йирик компаниялардан бири – CITIC корпорацияси вице-президенти Чжау Пейву бошчилигидаги делегация меҳмон бўлиб келди. Таркибида компаниянинг яна бир неча вакиллари, шунингдек, Хитой темир йўллари миллий компанияси, Чангун вагонсозлик заводи мутахассислари бўлган мазкур делегациянинг мақсади ҳам Ўзбекистондаги тегишли тармоқлар фаолияти билан яқиндан танишиб, ўзаро ҳамкорлик алоқалари истиқболларини аниқлаб олиш эди. Меҳмонлар бир неча кун давомида қатор вазирликлар, идораларда бўлиб, ўзаро музокаралар олиб боришди, уларнинг фаолияти билан яқиндан танишди.

Шу ўринда CITIC компанияси ҳақида қисқача тўхталиб ўтсак. CITIC – ўз мамлакатида халқаро транспорт ва инвестиция соҳасида етакчи ўринларда туради. Корпорация фаолияти ниҳоятда кенг қамровли бўлиб, унинг асосий йўналишлари молия, инвестиция, кўчмас мулк, қимматли қоғозлар билан шуғулланиш ва темир йўл қурилишида иштирок этишдан иборатдир. Унинг умумий айланма маблағи эса 35 миллиард АҚШ долларидан зиёдроқни ташкил этади.

Кейинги йилларда CITIC корпорацияси раҳбарлари Ўзбекистон бозорига алоҳида қизиқиш билан қарашмоқда. Шу боис бу ердаги мавжуд шарт-шароитлар, ўзаро ҳамкорликлар учун яратилган имкониятларни чуқурроқ ўрганишга ҳаракат қилмоқда. Уларнинг республикамизга бу галги ташрифи ҳам бевосита ана шундай мақсадларга қаратилгандир.

Учрашувлар чоғида икки томонлама ҳамкорликни йўлга қўйиш борасида дастлабки амалий қадамлар ҳам ташланди. Гап шундаки, мамлакатимиз иқтисодиёти тармоқлари фаолияти билан яқиндан танишиш жараёнида хитойлик ишбилармонларни пойтахтимизда амалга оширилаётган метрополитен қурилиши истиқболлари, айниқса, қизиқтириб қолди. Бу ҳол Тошкент метрополитени бошқармасида бўлиб ўтган учрашув чоғида яққол кўзга ташланди. Зотан, CITIC корпорацияси темир йўллар ва шу билан бирга, метрополитен қурилиши соҳасида ҳам катта тажриба ва имкониятларга эгадир. Шу боис Тошкент метро қурилиши бўйича олиб борилаётган ишлар ва бу борадаги истиқболли лойиҳаларда иштирок этиш икки томон учун ҳам фойдали эканлиги сир эмас.

Учрашув чоғида меҳмонларга Тошкент метроси ҳақида батафсил маълумот берилди. Зотан, бугунги кунда метро – пойтахтимиздаги мавжуд йўловчи ташиш транспорти турлари орасида алоҳида ўринни эгаллайди. Айни пайтда бу ерда умумий узунлиги 31,5 километр, 23 та станциядан иборат иккита ер ости транспорти йўналиши аҳолига хизмат кўрсатиб турибди. Шу билан бирга, янги «Юнусобод» йўналиши қурилиши катта суръатлар билан давом эттирилмоқда. Яқин келажакда фойдаланишга топширилиши мўлжалланган ушбу йўналишнинг биринчи навбати 6 та станциядан иборат бўлиб, узунлиги 7,5 километрни ташкил қилади.

Келажакда Тошкент метрополитенининг аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш қамровини янада кенгайтириб бориш мўлжалланган. Шу мақсадда айни пайтда унинг тўртинчи йўналишини барпо этиш юзасидан ҳам тайёргарлик ишлари бошлаб юборилган. Пойтахтимизнинг энг йирик аҳоли истиқомат қиладиган масканларидан бири – «Сирғали» мавзесини метро йўналиши билан боғлаш юзасидан зарурий лойиҳа ҳужжатларини тайёрлашга киришилган. Тошкент метрополитени бошқармасида хитойлик меҳмонлар билан бўлган учрашувда ана шу янги йўналиш қурилиши юзасидан ўзаро фикрлашилди.

Бир сўз билан айтганда, ушбу музокаралар иккала томон учун ҳам фойдали бўлди, дейиш мумкин. Учрашув сўнггида Хитойнинг CITIC компанияси билан Тошкент метрополитени тўртинчи линиясини ҳамкорликда бунёд этиш юзасидан келишув протоколи имзоланди. Унга биноан, Хитой компанияси ўз томонидан ажратиладиган кредит ҳисобига янги метро йўналиши учун 40 та вагон етказиб беради. Шу билан бирга, хорижлик шериклар янги йўналишни сигнализациялаштириш, марказлаштириш ва поездлар ҳаракатини автоматик равишда бошқариш тизими, телевидение, юқори товушли ахборот, радиоалоқа ускуналари ва бошқа моддий-техника ресурсларини етказиб беришни ўз зиммасига олади. Янги йўналишни лойиҳалаштириш ишларида эса «Тошметролойиҳа» институти ходимлари билан биргаликда хитойлик мутахассислар ҳам иштирок этишади.

CITIC компанияси вице-президенти жаноб Чжау Пейву бизга берган интервьюсида Ўзбекистонга қилган илк сафари жуда самарали бўлганлигини алоҳида таъкидлади.

– Биз ҳамиша Ўзбекистонга катта қизиқиш билан қараб келганмиз, – деди, жумладан, у. – Марказий Осиё минтақасида етакчи бўлган мамлакатингизда улкан иқтисодий ислоҳотлар амалга оширилаётганлигидан яхши хабардормиз. Шу боис Ўзбекистон билан ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйиш ҳақида жиддий ўйлай бошлагандик. Яқинда Хитойга ташриф буюрган мамлакатингиз Президенти Ислом Каримов жаноби олийлари билан бўлган учрашувдан сўнг бу истак янада кучайди. Очиғи, ана шу мулоқот чоғида у кишининг фикр-мулоҳазалари, ниятларини тинглаб, қойил қолган эдик. Бундай одам Президентлик қилган давлатнинг тез орада гуллаб-яшнашига биз ишонамиз.

– Тошкент метрополитени қурилишида иштирок этиш юзасидан имзоланган ҳужжат ҳақида қандай фикрдасиз?

– Албатта, бундай лойиҳани амалга оширишда бизнинг компаниямизнинг иштирок этишини ҳамкорликларимизнинг муқаддимаси, дейиш мумкин. Ўзбекистон – иқтисодиёти барқарор ривожланаётган мамлакат. Бу ерда турли соҳаларда беқиёс бунёдкорлик ишлари амалга оширилаётганлиги ҳам шундан далолат беради. Демак, келажакда қурилишнинг турли жабҳаларида ҳам алоқаларни йўлга қўйишимиз мумкин, деб ўйлайман. Муҳими, юртингизда бунинг учун етарли шарт-шароитлар яратиб берилган. Биз учун энг муҳими шудир.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

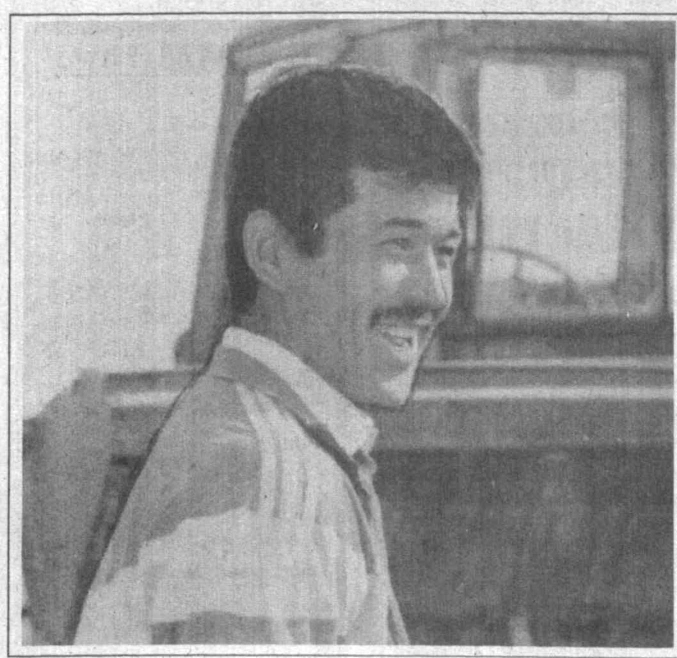

ДЕҲҚОННИНГ СУЯНЧИҒИ

Эл аро «деҳқон даласида баҳорни қишга боғлайди», деган нақл юради. Бу бор гап. Бироқ унинг... кўкламда иссиқдан кўпчиган далаларни ўзининг «пўлат оти»да кафтдек текислаб, ёзнинг жазирамасида ғўзаларга ишлов берган, лўппи-лўппи бўлиб очилган пахтасини эса қувона-қувона териб, кузнинг сўнгги кунларида дала кезиб чарчамаган биродари — механизатор ҳам борлигини баъзан эсдан чиқарамиз.

Сиз суратда кўриб турган йигит — Олимжон Олишев. Дўстлик туманидаги Қосим Раҳимов номли ижара ширкатлар бирлашмасида механизаторлик қилади. Юқоридаги фикрлар Олимжонга қарата берилган нисбат, десак муболаға бўлмас. Мана 8 йилдирки, у экишдан тортиб, ҳосил йиғиб олингунча далада бош-қош. Шу боис ҳам ҳамқишлоқлари орасида унинг обрў-эътибори катта.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ
олган сурат.

ЁШ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Олмалиқ давлат техника коллежи талабалари фанларни чуқур ўзлаштиришда ўз устозлари яратган ўқув адабиётлари ва қўлланмалардан кенг фойдаланмоқда.

Коллежда тоғ-кон саноати учун ўрта махсус маълумотли кадрлар тайёрланмоқда. Кейинги йилларда ўқув дастурига янги йўналишлар киритилди. Ўғил-қизлар иқтисодчи, молия ва солиқ мутахассислиги бўйича таълим ола бошлади. Бакалаврлар тайёрлашга ҳам жиддий эътибор қаратилмоқда. Тошкент Давлат техника университети билан яқиндан ҳамкорлик ана шу эзгу мақсадга хизмат қилаётир.

Шуни ҳам айтиш керакки, ўқув даргоҳи 2003 йилга бориб касб-ҳунар коллежига айлантирилади. Шу боис, шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда махсус дастур ишлаб чиқилган. Шунга мувофиқ мавжуд моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда. Коллеж ихтиёрига бир ярим гектар майдон ажратиб берилди. Бу ерда ишлаб чиқариш устахоналари, жисмоний тарбия ва спорт майдончалари бунёд этилади.

Неъмат ДУШАЕВ,
ЎзА мухбири

ОЛАМГА БИР НИГОҲ

Нима? Қачон? Қаерда?

ЎЗБЕКИСТОН–ЕВРОПА ИТТИФОҚИ:

АЛОҚАЛАР КЕНГАЯДИ

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан 1996 йилда Флоренцияда имзоланган Ўзбекистон Республикаси билан Европа Иттифоқи ўртасидаги Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битим (ШҲБ) шу йилнинг 1 июлидан бошлаб кучга кирди. Бу Ўзбекистоннинг демократик тамойилларга содиқлиги, сиёсий ва иқтисодий эркинликларнинг БМТ ва ЕХҲТ тамойилларига мос равишда мустаҳкамланаётганлигини ЕИга аъзо давлатлар тан олганлигини билдиради.

Шу йилнинг сентябр ойида Брюсселда Ўзбекистон — Европа Иттифоқи Ҳамкорлик Кенгашининг биринчи мажлиси ўтказилди. Унда Ўзбекистон билан ЕИ ўртасидаги ҳамкорликнинг 2000 йилдаги муҳим йўналишлари белгилаб олинди. Томонлар, шунингдек, Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимни амалга оширишда иштирок этадиган Европа ва Ўзбекистон расмий идоралари ўртасида бевосита алоқаларни йўлга қўйиш мақсадга мувофиқлигини эътироф этдилар.

Яқинда ЕИ Комиссияси Ўзбекистон Республикаси раҳбарларининг бир гуруҳининг ЕИ, Европарламент, Европа Комиссияси ва ЕИ Кенгаши тузилмаси ва унинг иш фаолияти билан таништириш учун Брюсселга мақсадли сафарини уюштирди.

Унда Европа Иттифоқи вакиллари Ўзбекистон Республикаси билан сиёсий ҳамкорлик ва савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтиришдан, турли даражадаги доимий ўзаро алмашувларни йўлга қўйишдан манфаатдор эканликларини қайд этдилар. ШҲБ доирасида ташкил этилаётган тузилмалар ҳар томонлама муносабатларни муваффақиятли кенгайтириш учун ишончли механизм эканини таъкидлаб ўтилди.

Шу билан бирга Ўзбекистон Республикаси вакилларини қизиқтирган масалалар, жумладан ЕИ тузилмаларида кечаётган жараёнга оид қарорлар қабул қилиш, Европа Парламентининг ЕИни барпо этишдаги роли, уни кенгайтириш жараёни, ТАСИС дастури доирасида Ўзбекистон Республикаси билан ЕИ ўртасидаги ҳамкорликнинг истиқболлари, Ўзбекистон Республикасининг Бутунжаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиши ҳамда мазкур жараённи амалга оширишда ЕИнинг Ўзбекистонга кўмаклашуви тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

ЕҲ Комиссияси ТАСИС дастури доирасида Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан таклиф этилган "Ўзбекистон менеджерларини ўқитиш дастури" тасдиқланганини маълум бўлди. Европа Ҳамжамияти Комиссиясининг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги билан алоқалар бўйича департаменти директори Т. Сумма 2000 йилнинг бошида мазкур дастурни амалга ошириш ва унда иштирок этиш учун Ўзбекистондан даставвал 30 нафар менеджер таклиф этиш режалаштирилгани тўғрисида хабар берди. Улар Европа Иттифоқига аъзо мамлакатларнинг муассасаларида, институтларида, фирма ва компанияларида менеджерлик санъати соҳасида малака ошириб, ўз билимларини кенгайтирадилар.

Бугунги Болгария.

«ТОЛИБОН»ЛАР АРАЛАШМОҚЧИ ЭМАС

"Толибон" ҳаракати, агар Грозний Россия федерал қўшинлари томонидан ишғол қилинса, Чеченистон президенти Аслан Масхадов ва бошқа ҳукумат аъзоларига Афғонистонда сиёсий бошпана берилиши тўғрисидаги хабарни рад этди.

"Толибон" вакилининг таъкидлашича, ушбу ҳаракат Чеченистон президенти ва ҳукумат аъзоларига ҳеч қандай ёрдам бермайди. Толиблар Чеченистонда кечаётган воқеаларга аралашмоқчи эмас.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Мексикадаги миллий геофизика институти тадқиқотчиларининг таъкидлашича, асримизда юз берган зилзилалар оқибатида жами уч миллионга яқин одам ҳаётдан кўз юмган.

* * *

Лондонда "Аэробус" номли Европа консорциуми бир йўла 650 нафар йўловчини ўзига сиғдира оладиган улкан самолёт яратишга киришди. У 2007 йилдан бошлаб йўловчиларга хизмат кўрсата бошлайди.

* * *

Россия билан Хитой ягона куч бўлиб, жаҳонда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлашга киришиш ниятида.

* * *

Албания президенти Ражаб Майдонийнинг Руминияга уч кунлик давлат ташрифи ниҳоясига етди.

* * *

Австралия соҳил қўриқчилари мамлакат ҳудудига ноқонуний ҳолда ўтишга уринган 120 нафар муҳожирни тутиб қолди.

* * *

АҚШ президенти Билл Клинтон янги молия йилида мамлакат разведка муассасалари фаолиятини молиялаштириш тўғрисидаги қонун лойиҳасига имзо чекди.

ЯНА ТАБИИЙ ОФАТ

Вьетнамда кучли сув тошқини юз берди. Юздан ортиқ киши ушбу табиий офатнинг қурбони бўлди. Юз мингга яқин аҳоли бошпанасиз қолди. Хабарларга қараганда, фожиа оқибатида Ханьхоа, Биньдин ва Кунгнгай вилоятларида транспорт қатнови ҳамда электр тармоқлари издан чиққан. Одамлар кўприклар устида, автомобил ва темир йўлларида жон сақламоқда.

Бундан бир ой олдинги сув тошқини ҳам худди шу ҳудудларда юз берган эди. Ушанда 591 киши ҳалок бўлган, давлат 265 миллион АҚШ доллари миқдорида моддий зарар кўрганди.

«Жаҳон» АА ва хориж матбуоти ҳамда ЎзА хабарлари асосида тайёрланди.

ABN·AMRO · The Network Bank

Обрў-эътиборли "Euromoney" молия журнали томонидан

АБН АМРО Банк МБ Ўзбекистон А.Ж.

1999 йилда Ўзбекистоннинг энг яхши банки деб тан олинди.

ABN AMRO BANK

Best Bank in Uzbekistan

Бизнинг ҳамкорликдаги банкимизнинг асосий таъсисчиси-АБН АМРО Банкдир. Бу универсал банкнинг тарихи ўтган аср бошидаги Голландия тарихига бориб тақалади. Бугун АБН АМРО Банк дунёнинг 76 мамлакатида ўз филиалларининг кенг тармоғига эга бўлган энг йирик халқаро молиявий конгломератлардан биридир.

Биз:

- Ўзбекистон молия бозорида энг яхши банк хизматларини;
- Банк хизматларининг кенг мажмуасини — пул кўчириш ва тижорат кредитдан тортиб, конвертация жараёнлари ва мижозлар эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилган мураккаб таркибий молиялаштиришгача;
- «Электрон банк иши (банк-мижоз тизими)» ва пластик карточкалари каби маҳаллий бозор учун мутлақо янги бўлган банк хизматларини тақдим этамиз.

СИЗНИ ЎЗ МИЖОЗЛАРИМИЗ САФИДА КЎРИШДАН ХУРСАНДМИЗ ВА САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШ УМИДИДАМИЗ!

Бизнинг манзил: Тошкент ш., Ҳ.Олимжон майдони, Ғарбий томон, Бизнес-комплекс, 4-подъезд.
Телефон: 120-61-41.

2353

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

Қуйидаги бўш (вакант) кафедра мудирлари лавозимларига танлов эълон қилади:

1. *Сув ресурсларидан мукаммал фойдаланиш ва қишлоқ хўжалик сув таъминоти.*
2. *Гидрология ва гидрогеология.*
3. *Гидромелиоратив ишларини механизациялаш.*
4. *Гидротехника иншоотлари.*
5. *Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги.*
6. *Гидравлика.*
7. *Олий математика.*
8. *Қурилиш механикаси.*
9. *Чизма геометрияси ва инженерлик графикаси.*
10. *Педагогика ва ўқитиш услубияти.*
11. *Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашни механизациялаш ва иссиқлик техникаси.*
12. *Чорвачилик фермаларини механизациялаш.*
13. *Трактор ва автомобиллар.*
14. *Машиналар пухталиги ва ремонти.*
15. *Амалий механика.*
16. *Ўзбек тили.*
17. *Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини автоматлаштириш.*
18. *Қишлоқ ва сув хўжалигининг электр таъминоти.*
19. *Қишлоқ хўжалигида электр энергиясини қўллаш.*
20. *Электротехниканинг назарий асослари.*
21. *Умумий физика ва кимё.*
22. *Бухгалтерия ҳисоби ва молия.*
23. *Ер тузиш ва ер муносабатлари.*
24. *Ер кадастри.*
25. *Геодезия.*
26. *Тупроқшунослик ва деҳқончилик.*
27. *Рус тили.*
28. *Жисмоний тарбия.*

Танловда мутахассисликлар бўйича фан докторлари, профессорлар ва фан номзодлари, доцентлар иштирок этишлари мумкин.

Танловга аризалар қабул қилиш муддати эълон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой.

Танловда қатнашишни хоҳловчилар Тошкент шаҳри, Қори-Ниёзий кўчаси, 39-уй, ТИҚХМИИ кадрлар бўлимига мурожаат қилишлари мумкин. Телефон 137-19-49.

РЕКТОРАТ.

ЕАS@2349

ГЎЗАЛЛИКНИНГ БАҲОСИ — ҲАЙРАТ...

Замонлар ўзгаради, инсонларнинг турмуш тарзи, кийим-кечаги ва дунёқараши ҳам ўзгаради. Лекин ўзбек қизларининг сеҳрли бармоқлари билан мусаввирона нозик таҳайюли оддий нина ёрдамида яратган зардўзи нақшлар қаршисидаги ҳайрат камаймайди. Нақшлари қуёшдек нур сочиб кўзларни қамаштиргувчи зардўзи тўнлар, дўппи, нимча ва шиппаклар сира урфдан қолмайди. Игна билан қудуқ қазишга менгзалган зардўзи нақшларда дарж этилган бир олам гўзалликни кўрганда ҳар қандай юрак завққа тўлади.

— Қадимда бир подшо қизига 40 туя сеп қилибди, — ривоят бошлайди Рўзихон опа. — У дунёдаги энг қимматбаҳо буюмлар ва рўзғор анжомларидан бир жуфтдан олдирибди. Тўйдан сўнг подшо қизига: «Қизим, сепинг бекаму-кўст бўлдими? Кўнглинг тўлдими?», деб сўрабди. Шунда қизи: «Эҳ, дададжон, қошиқсолгич билан қозонтутқич камлик қиляпти-да», деган экан. Мен эса шогирдларимга ана шу ўзи кўримсизгина бўлса-да, рўзғорда энг зарур ашёларни ҳам назардан қочирмаслик кераклигини уқтираман. Уларнинг нафақат чевар зардўз, балки ҳар бир ишга чечан, ораста, замонавий аёл бўлишларини, оиласи бекаму-кўст, бахти тугал, қаерда бўлмасин моҳлар қуршовидаги ойдек юришларини истайман-да...

1999 йил — Аёллар йили

Ўзбек аёлларига хос ширинзабонлиги ва сўзамоллиги билан одамни ўзига ром этувчи Рўзихон Жумаева олий тоифали инглиз тили ўқитувчиси. Рўзихон опа Термиз педагогика институтининг чет тиллари факультетининг кундузги бўлимида таҳсил олиш билан бирга Тошкент политехника институтининг патентшунослик факультетини сиртдан битирган. Дастлаб мактабда инглиз тилидан сабоқ беради, халқ таълими бошқармаларида хизмат қилади. Кейин Термиз шаҳрида «Шаҳзод» зардўзлик фирмасини ташкил этади.

— Эсимни танибманки, онам кашта тикардилар, — ҳикоя қилади Рўзихон опа. — Далада ишлаб қайтиб ёки уй юмушларини уддалагач, бир зум дам олиш учун ўтирардилар. Дам олиш қаёқда, дарҳол чала қолган каштасини давом эттирардилар. Мен эса ёнларида ўтириб томоша қилардим. Оддий ипаклардан шунақанги гўзал нақшлар яратилаётганига ҳеч ақлим бовар қилмасди. Тушларимда ҳам кашталар, нақшларни кўриб чиқардим. Лекин, онам менинг чевар бўлишимни истамадилар. «Ўқигин, бирор касб эгаси бўлгин. Чеварликни эса ҳар бир аёл, у қандай касб эгаси бўлишидан қатъий назар, билиши керак», дердилар. Онамнинг гапига кириб, ҳам ўқитувчи, ҳам бухгалтер касбини эгалладим, лекин ўша ёшлигимда мени ўзига ром этган гўзал оламдан чиқиб кетолмадим. Шу орада юртимизда мустақиллик шабадаси эсиб, аёлларга ўз заковати, маҳорати ва бўй-бастини кўрсатиш учун имкон берилди. Катта-катта корхоналарни бошқараётган, фирма ва цехлар ташкил этиб, уйда ўтирган хотин-қизларни иш билан таъминлаётган тадбиркор аёлларга бир қаранг. Асрлар давомида «заифа» деб келинган ўзбек аёли ўзининг нималарга қодирлигини кўрсатадиган кун келди. Бутун бошли бир йил «Аёллар йили» деб эълон қилинганидан хурсанд бўлсам, қизларга З[illegible]я номидаги мукофот таъсис этилганида, очиғи, ҳайратга тушдим. Аёлга нисбатан шунчалар эътибор, иззат-ҳурмат қай бир давлатда бор? Шунчалар ҳурматдан бошинг осмонга етиб, янада яхшироқ инсон бўлгинг, янада сермаҳсулроқ ижод қилиб, юрт фаровонлиги учун кўпроқ ҳисса қўшгинг келади-да...

Рўзихон Жумаеванинг «Шаҳзод» зардўзлик фирмаси, шу тариқа — мустақилликнинг меваси сифатида бунёд бўлди. Опа қизларга зардўзлик ва каштачилик санъатини ўргатибгина қолмасдан, халқнинг қўҳна санъати намуналаридан фойдаланган ҳолда янада мукаммалроқ нусхаларни яратишга ҳаракат қилади. Ночор оилада яшовчи қизларни эса Рўзихон опа бепул ўқитади. «Савоб ҳам керак-да», дейди у. Узоқроқ қишлоқлардан келган қизларнинг ўқиш даврида яшашлари учун ўз уйидан жой ҳам беради. Рўзихон опанинг ҳозир Термиз давлат университетида таҳсил олаётган қизлари — Муқаддас, Дилафрўз ва Нилуфар ҳам зардўзлик санъатини мукаммал эгаллашган. Ўғиллари Фарҳод ва Ихтиёржон эса зардўзликнинг янги нусхалари ва андозаларини яратишда онасига яқин кўмакчи.

— Ўзбек аёли дангасаликдан анча илгари туғилган: тиришади, тирмашади, тош келса кемириб, дарёларни симириб юборади, лекин охир-оқибат мақсадига эришади, — дейди Рўзихон опа. — Бу матонат, шижоат ва сабру-қаноат унга момомерос. Ахир қанчадан-қанча оқила-ю фозила момоларимиз ўтган-у номлари мозийда беиз кетган. Улар — кўзларни қувнатиб, дилларга қувонч бағишловчи ажойиб гиламларни илк бора тўқиган аёллар. Улар — кўз нурини тўкиб, баҳорий кашталарни тиккан аёллар. Улар — қуёшдек кўз қамаштирадиган зардўзи нақшларни кашф этган, дўппи тикиб ўз яқинларининг боши омон бўлишини тилаган момолар. Чеварлик, меҳнатсеварлик ва тадбиркорликни қизларига мерос қолдирган момолар...

Биласизми, зардўзлик санъати Италия, Испания, Германия ва Франция каби хориж мамлакатларида ҳам яхши ривожланган. Швейцарча кашталар, Мадэр, Ренессанс ва Ришелье чоклари, венецияча тўрлар ва хитойча зардўзи нақшлар бутун дунёга машҳур. Ўзбек каштачилиги ва зардўзлигини солиштирганимизда бизнинг услубимизда бирмунча афзалликлар бор. Шу туфайли ҳам зардўзлик санъатини такомиллаштириб, уни шогирдларимга ўргатиш билангина кифояланиб қолмоқчи эмасман. Ўзбекнинг қўҳна ва гўзал санъатига қизиқувчи гўзаллик шайдолари, хорижлик ҳамкорларни топиб, дунё миқёсига олиб чиқиш ниятим бор. Токи, ўзбек аёлининг чевар бармоқлари яратган бу гўзаллик бутун оламга кўз-кўз бўлсин. Бу гўзалликнинг баҳоси эса ҳайрат бўлсин...

М. ЙЎЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДАРДЛАРГА МАЛҲАМ ИЗЛАБ

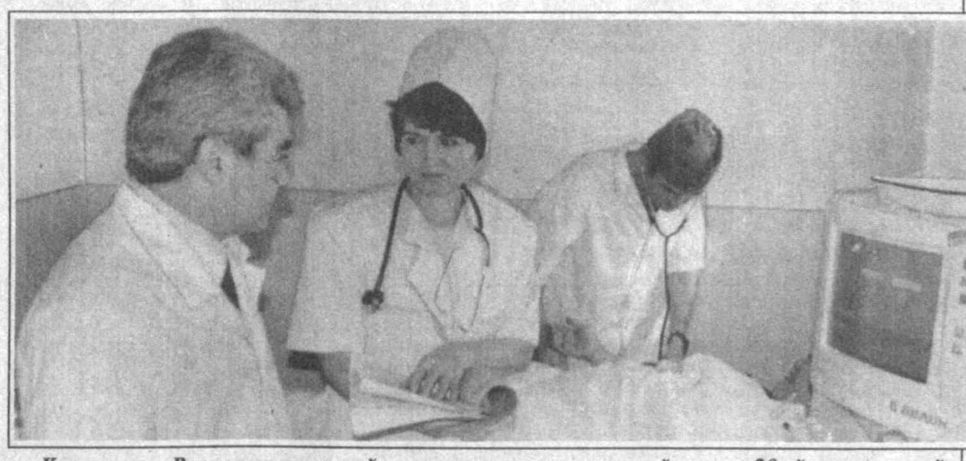

Куни кеча Вирусология илмий текшириш институти ўзининг 20 йиллик илмий фаолияти якунига бағишлаб илмий ва амалий анжуман ўтказди.

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири, профессор Феруз Назиров ушбу даргоҳда хизмат қилаётган олиму врачларни, барча қатнашчиларни бу қутлуғ сана билан табриклади.

Сўнг институт директори, профессор Шабот Хўжаев, институтнинг 20 йил мобайнида эришган натижалари ва ютуқлари ҳақида сўз юритди.

Институт иш бошлаганда 1 фан доктори, 2 фан номзоди бор эди. Айни пайтда эса 6 нафар фан доктори, 20 нафар фан номзоди фаолият юритмоқда. 7 нафар аспирант илмий изланишлар олиб бормоқда.

Вирусология институти мустақиллик йилларида бутунжаҳон олимларининг илғор тажрибаларидан баҳраманд бўлди, замонавий медицина асбоблари билан жиҳозланди.

Вирусли гепатитлар эпидемиологияси лабораторияси раҳбари Равшан Абдуллаев билан суҳбатлашганимизда, бу ерда олиб борилаётган ишларнинг кўламини тасаввур этдик. Оддий бир мисол, бўлим Соғлиқни сақлаш вазирлигига йилнинг охирига бориб қандай касаллик кўпайиши ҳақида олдиндан маълумот беради. Унинг сабаблари аниқланади. Ана шу касалликка қарши чоралар кўрилиб, қўшимча дори-дармонлар тайёрланади. Бу эса кўпгина кўнгилсизликларнинг олдини олади, беморларга ўз вақтида тиббий ёрдам кўрсатиш имконини беради.

Вирусология институти 20 ёшга етди. Бу давр тарихан қисқа туюлсада, фахрланса арзийдиган салмоқли натижаларга эришилди. Халқимизнинг саломатлигини муҳофаза этишда дардларга малҳам излаётган барча олиму аспирантларга изланишлари самарали бўлишини истаб қоламиз.

А. ЖЎРАЕВ,
Н. МУҲАММАДЖОНОВ
(суратлар)
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ТЕАТРДА ЯНГИ СПЕКТАКЛ

С. Хўжаниёзов номидаги Қорақалпоқ ёш томошабинлар театрида Грузия драматурги Шаманадзенинг "Катта шаҳардаги кичкина уй" спектаклининг премьераси бўлди. Спектаклда асосий ролларни Орзихон Наврўзова, Давлетбой Кевлимжоев, Рустам Ўрозбоев, Света Ўтамуратова ва бошқалар ижро этишди. Спектаклда бугунги ҳаёт муаммолари, онанинг оилада тутган ўрни тўғрисида ҳикоя қилинади.

ҚЎШХАБАР

ЖАМҒАРМАНИНГ ХАЙРЛИ ИШЛАРИ

"Наврўз" хайрия жамғармаси Қорақалпоғистон бўлими томонидан Орол бўйи аҳолисини ижтимоий ҳимоялаш бўйича талай ишлар олиб борилмоқда. Яқинда Бўзатов туманида жамғарманинг "Нурсулув" кичик корхонаси ўз ишини бошлади. Янги корхона деҳқончилик, чорвачилик, паррандачилик билан шуғулланади. Янги корхона фаолият бошлаши туфайли 130 киши иш билан таъминланди.

Д. АБИБУЛЛАЕВ,
"Туркистон-пресс".

ТАНЛОВ ЯКУНЛАНДИ

Маълумки, 1999 йил Президентимиз томонидан Аёллар йили деб эълон қилинган эди. Бу хайрли иш ижод аҳли зиммасига ҳам катта масъулият юклади. Қаламкашларни янада ғайрат билан меҳнат қилишга, мамлакатимизда хотин-қизлар учун яратилаётган янгидан-янги имкониятларни кенг тарғиб этишга ундади.

Шу йилнинг бошида Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги – ЎзА "Тасвирий ойина" республика ижодий уюшмаси билан ҳамкорликда Аёллар йилига бағишлаб энг яхши публицистик ва фотоасарлар учун "Сен доим ардоқдасан, Муқаддас аёл" танловини эълон қилган эди. Бахтимиз қомуси – Конституция куни арафасида ушбу танлов якунланди.

Танлов ҳайъатининг қарорига биноан биринчи мукофот – рангли телевизор "Миллий тикланиш" газетаси бош муҳаррири ўринбосари Абдунаби Ҳайдаровга, иккинчи мукофот – видеомагнитофон "Respublika" газетаси мухбири Нурилло Нарзуллаевга, учинчи мукофот – учта гилам ЎзА бош муҳаррири ўринбосари Ёқуб Иброҳимовга, публицист Маҳмуд Йўлдошевга, "Андижанская правда" газетаси мухбири Шефие Имонқуловага берилди.

(ЎзА)

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. РИЗАЕВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Шахмат

ТЎРТИНЧИ ХАЛҚАРО ТУРНИР

Ўта замонавий усулда қурилиб, жаҳоннинг кўплаб машҳур теннисчиларию, полвонларини ўз бағрига олганлиги билан шуҳрат топган Юнусобод спорт мажмуасининг шинам залларидан бири айни кунларда ёш, истеъдодли шахматчилар билан гавжум. Бу ерда тўртинчи болалар халқаро шахмат турнири ўтказилмоқда. Унда республикамизнинг деярли барча ҳудудлари ҳамда қардош Қозоғистоннинг икки вилоятидан ташриф буюрган 200 дан зиёд ёш истеъдод соҳиблари сеҳрли катак тахта узра баҳс юритмоқдалар.

Бу гал турнир ташкилотчилари мусобақа Низомига бироз ўзгартишлар киритдилар. Бинобарин, иштирокчилар турли гуруҳга бўлиниб баҳс юритмоқдалар. 10 ёшгача бўлган қизлар турнирида 22 нафар, шу ёшдаги ўғил болалар гуруҳида эса 52 нафар, 11-16 ёшгача бўлган ўсмирлар мусобақасида 100, шу ёшдаги қизлар турнирида эса 32 нафар иштирокчи ғолиблик учун курашмоқда.

Яқин-яқин йилларгача болани неча ёшдан шахматга ўргатиш кераклиги тўғрисида қайғуриб келинарди. Лекин кейинги йилларда ўтказилган психологик, физиологик ва бошқа кўплаб тадқиқотлар боланинг 5-6 ёшдаги қобилияти анча юқори эканлигини кўрсатди. Алишер Навоийнинг уч ёшда мактабга бориб, олти ёшдаёқ анча билимдон бўлиб қолганлиги, Моцартнинг 5-6 ёшда опера ёзганлиги, қолаверса, биринчи ўзбек гроссмейстери Г. Аъзамовнинг 4-5 ёшда шахмат этюдларини осонгина ҳал қилолганлиги бежиз эмас. Асосий гап болани тўғри тарбиялашда қолган, албатта. Бунинг исботи тариқасида бир неча ривожланган мамлакатларда шахмат мактаб ва боғчалар ўқув-машқ дастурларига киритилганлигини айтиш мумкин.

Мазкур халқаро турнир ғолиблари тўртинчи бор "Труд" газетаси совринлари билан тақдирланади. Мусобақа 15 декабрда ниҳоясига етади.

Мамажон МУҲИДДИНОВ,
Ўзбекистон Шахмат федерациясининг вице-президенти.

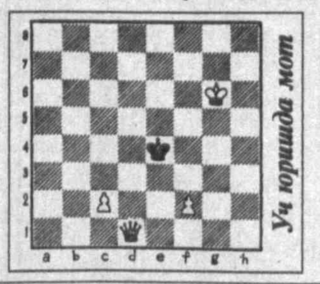

Уч юришда мот

ЎЗБЕК КУРАШИ ОЙЛИГИ

Илгари хабар қилганимиздек, мамлакатимизда «Кураш - менинг ифтихорим» мавзуида ўзбек кураши ойлиги ўтказилмоқда. Куни кеча пойтахтимиздаги «Жар» спорт мажмуида бўлиб ўтган матбуот анжуманида Халқаро кураш ассоциацияси бош котиби Аббос Тўйчибоев ушбу тадбирни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад ҳақида хорижий ва маҳаллий оммавий ахборот воситалари вакилларига атрофлича гапириб берди.

Таъкидландики, миллатимизнинг тарихий қадриятларини ўзида мужассамлаштирган ўзбек курашини янада кенг ривожлантириш, уни бутун жаҳон тан олганлигининг бир йиллик тўйи мазкур ойликни ташкил этишга туртки бўлди. Аммо бу юзаки қараганда. Аслида эса Халқаро кураш ассоциацияси, Ўзбекистон Кураш миллий федерацияси ва бошқа барча мутасаддиларнинг ҳозирги кунда саъй-ҳаракатлари замирида курашимизни Олимпиада ўйинлари қаторига олиб чиқишдек улуғ ният ётибди.

Кураш ойлиги давомида республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида, туманларида катта-кичик мусобақалар, номдор полвонлар, кураги ерга тегмаган фахрийлар билан учрашувлар, санъаткорлар ва спортчилар ҳамкорлигида кураш-шоулар уюштирилмоқда. Мақсад — халқнинг ўзи севган спорт турини айнан унинг кўмагида янада оммавийлаштириш, бу борада Олимпия чўққиларини забт этишдир.

Озод БЕК,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚУРИЛИШДА ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯ

«ХОРИЖҚУРИЛИШ» компанияси «NEOPOR» технологияси асосида янги пенобетон (енгил, серғовак) ишлаб чиқаришни йўлга қўйди.

Республикамизда кейинги йилларда шаҳар ва қишлоқ инфра тузилмасини ривожлантиришга зарур бўлган сармоялар ҳажмини кўпайтиришга катта эътибор қаратиляпти. Бу эса янги бино ва иншоотлар қурилишини жадаллаштириш ҳамда замонавий қурилиш материаллари ва буюмларини ишлаб чиқаришга кенг имкониятлар яратмоқда. Зеро, амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг мақсади ҳам ўрта ва кичик корхоналар заминида янги технологияларни татбиқ этиб,рақобатбардош ва жаҳон андозаларига мос келадиган маҳсулотларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишдир.

Ана шундай янги, рақобатбардош, самарали қурилиш материаллари ишлаб чиқараётган корхоналардан бири «Хорижқурилиш» компанияси ҳисобланади. Ушбу компания яқинда Германиянинг «NEOPOR» технологияси асосида кўпикбетон ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Энди бу технология республикамиз қурилиш тизимида ҳам зичлиги 80 дан 1800 кг\м3 бўлган юқори самарали қурилиш материаллари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш имконини беради.

«NEOPOR» бетонини том ёпиш панелларида иссиқлик сақловчи қатлам сифатида, чоксиз полларда зах ўтказмайдиган иссиқлик сақловчи тўшама, ер ости ва ер усти иссиқлик тармоқларининг ҳароратини сақловчи, совутгич камераларини изоляцияловчи қатлам тарзида, монолит (қуйма) турар жой бинолари ва иншоотлар қуришда, шунингдек, шахта, канализация тармоқларини таъмирлаш натижасида ҳосил бўлган бўшлиқларни тўлдиришда қўллаш мумкин.

«NEOPOR» бетонидан қурилган уйлар фойдаланишда қатор қулайликларга эга:

- ёз ойларида салқинни, қишда иссиқни сақлайди;
- оддий бетон деворларига хос бўлган деворлар терлаши ва музлаши кутилмайди;
- «NEOPOR» бетонли деворлар аъло даражада иссиқлик сақлаш хусусиятига эга;
- товушдан ҳимоялаш хусусияти юқори даражада;
- «NEOPOR» бетон деворларининг юзаси жуда текис бўлиб, пардозлаш ишларини (гулқоғоз ёпиштириш, бўяш) осонлаштиради;
- деворларга оддий мих ҳам енгил қоқилади.

Пенобетоннинг асосий устунлиги яна қуйидагилардан иборат:

- ишлаб чиқаришда электр қуввати сарфи юқори, технологияси қийин бўлган ғишт, керамзит ва шунингдек, шебень, шағал каби тўлдиргичларни ишлатишдан воз кечиш;
- «NEOPOR» бетони ёнмайди, у ёнғинга қарши юқори чидамлилик хусусиятига эга, экологик жиҳатдан тоза;
- амалда қўлланилаётган анъанавий деворбоп материалларга қараганда юқори даражада иссиқлик ва товуш ўтказмасликни таъминлайди;
- «NEOPOR» бетоннинг таннархи ҳозир республикамиз қурилиш тизимида ишлаб чиқарилаётган ва қўлланилаётган шунга ўхшаш деворбоп, иссиқлик сақловчи анъанавий материаллардан бирмунча арзон.

«Хорижқурилиш» компанияси республикамизда фаолият кўрсатаётган буюртмачи ва пудратчи ташкилотларга «NEOPOR» бетонини ишлаб чиқариш ва уни қўллаш бўйича ўз хизматларини таклиф этади.

Компания билан боғланиш телефонлари:
(371) 132-03-07, 132-03-08 (факс). Нав@2355

ХУШХАБАР

ПРЕЗИДЕНТ МАКТУБИ

Ўзбекистон Футбол федерацияси раҳбари Зокиржон Алматов номига ФИФА президенти Жозеф Блаттердан мактуб келди. Жаноб Блаттер ўз хатида мамлакатимиз терма жамоаси ва бутун халқини Осиё чемпионатининг финал қисмига йўлланма олганлиги билан қизғин табриклайди. Шунингдек, ФИФА президенти ўз шошилинчномасида, айниқса, Максим Шацких ўйинларини мароқ билан томоша қилганлигини алоҳида таъкидлайди.

Яна бир қувончли воқеа. Хабарингиз бор, 21 декабр куни Теҳронда Эрон ва Осиё терма жамоалари ўртасида ўзига хос учрашув ўтказилади. Қитъамизнинг таркибига ўзбекистонлик учта чарм тўп устаси — Николай Ширшов, Александр Хвостунов ва Евгений Сафоновлар ҳам таклиф этилган.

Ўз мухбиримиз.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси жамоаси масъул ходим Тоживой Комиловга укаси
Абдураҳим КОМИЛОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Фанлар академияси Ботаника институти ва Ботаника боғининг жамоаси институт кекса ходими, биология фанлари номзоди, катта илмий ходим
Аҳмаджон ОЛИМЖОНОВнинг
вафот этганлиги билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Телевидениеси жамоаси «Маънавият» бош муҳарририятининг олий тоифали режиссёри Эргаш Султоновга онаси
Ҳакима ая АБДУНАЗИР қизининг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон ССВ Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий-текшириш институти раҳбарияти ва жамоаси шу институтда кўп йиллардан бери хизмат қилиб келаётган олима, тиббиёт фанлари доктори Мамлакат Мирзаевага волидалари
Тилла ая МИРЗАЕВАнинг
вафот қилганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Физика—Қуёш» ИИЧБси жамоаси академик Қ. Ғуломовга волидаи муҳтарамалари
Муҳаррам ая ҒУЛОМОВАнинг
бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Тошшаҳарнур» бирлашмаси ва «Махсуснур» корхонаси жамоаси корхона директори ўринбосари Мадрид Мамажоновга падари бузруквори, меҳнат фахрийси
Мамажон МАМАЖОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — А. МАДАТОВ.
Навбатчи — Ф. САНАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 22.00
1 2 3 4 5 6